

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skoleprg

HERLOVIANEREN

MEDLEMS-
BLAD
FOR
HERLOVIANERSAMFUNDET

70. ÅRGANG

NUMMER 80

DECEMBER 1992

Danmarks Pædagogiske Bibliotek
Tidsskriftsafdelingen

DW 1992

Adjunkt Carsten Levinsen sad nødigt skjult bag et kateder eller bord i historietimerne, men gerne oven på. Således kunne han med sin lille, sportstrænede skikkelse bedre demonstrere den rette ranke holdning over for diplene.

Herlovianer-Samfundet

Kasserer:

Advokat Tyge Jesper Rothe ('75)
Viggo Rothesvej 29
2920 Charlottenlund
31 62 96 60
Kontor: 33 13 11 12

Sekretær:

Næstformanden

Revisor:

Cand.jur.
Henrik Lerche ('59)

Suppleant:

Peter Varming ('59)

Decisor:

Professor
Mogens Andreassen ('29)

Suppleant:

Direktør
Ebbe Christensen ('43)

Æresmedlemmer:

Professor
Flemming Tolstrup ('24)
Chefredaktør
Kaj Dorph-Petersen ('43)
Advokat
Jan Trier ('58)

BESTYRELSE:

Formand:

Direktør Thomas E. Jermiin ('59)
Bernstorffsvej 176
2920 Charlottenlund
31 63 66 67

Næstformand:

Chefsekretær
Aase Randtoft ('74)
Duevej 24,6
2000 Frederiksberg
31 19 12 29

Medlemslistefører:

EDB-konsulent Carsten Lemche ('87)
H. C. Ørstedsvej 22 A,
1879 Frederiksberg
33 25 22 11.
Kontor (undtagelsesvis) 33 14 12 10
Se endvidere næstsidste side.

Medlemmer iøvrigt:

Direktør Kaj Vang-Lauridsen ('74)
Stud. jur. Michael P. Willumsen ('89)
Stud. jur. Mikkel Rohde ('88)

Herlovianeren

Redaktion:

Oberst N.E.A. Møller ('41)
Slotsgade 80
5953 Tranekær
62 59 17 00

Personaliaredaktør:

Indtil videre
redaktøren.
Hvem melder sig??

Indleveringsterminer:

1. februar til marts nr.
1. maj til juni nr.
1. september til okt. nr.
1. november til december nr.
*Personalía en uge à 10 dage
tidligere.*

Adresseforandringer:

Se næstsidste side

Tryk:

Dagbladets Trykservice
4100 Ringsted

ISSN: 0901-7712

Månedsfrokost

1. tirsdag
i hver måned
kløkken 12.00
mødes man i
Tivolihallen
Vester Voldgade 91
Telefon
33 11 01 60

Forside- tegningerne

vil - helt sikkert til
manges glæde og
tilfredshed fortsat blive
leveret af

Jens Hage ('67)

Tak for 1992!

Legaterne

Herlovianersamfundets
legater søges inden
august 1993
hos
chefsekretær
Aase Randtoft ('74)
Duevej 24⁶
2000 Frederiksberg

Ansøgningsskemaer kan løbende
rekvireres/indsendes

TROLLEFEST

Lørdag den 16. januar 1993 kl. 18.30

Langelinie Pavillonen, København

Menuen består af:

Velkomstdrink

Ristet franskbrød med en halv, kogt hummer og pikant dilledressing.

Sødmælkskalvetournedos med forskellige svampe, friskbraiseret grøntsag, ovnbagt kartoffel og svampesauce tilsmagt med hvid portvin. Franske hvid- og rødvine.

Hjemmelavet chokoladegondol fyldt med pistacieflødeis og frisk hindbærsorbet.

Hvid portvin.

Kaffe.

Trolletaler: Axel Kierkegaard ('57) - Les Lanciers og anden dans.

Ovenstående til kun kr. 350,- pr. deltager. OBS! Forudbetaling

8 yngste årgange og evt. hver 1 ledsager - halv pris. Jubilarer og medlemmer fra årgangene '22, '32, '42 samt æresmedlemmer vil modtage særskilt indbydelse. *Smoking eller tilsvarende.*

Navn

Årgang

Adresse

Telefon dag:

Aften:

Ledsagers navn:

Sendes med check til: Michael Willumsen, Badstuestræde 10A, 2.tv., 1209 København K

Sidste tilmeldingsfrist: Fredag den 8. januar 1993 - Tilmelding vil blive bekræftet.

Kære medlemmer af Herlovianersamfundet

Hvis man med let hånd sammenskriver §2 og §3 i Herlovianersamfundets vedtægter, står der bl. a., at »Samfundets bestræbelser går ud på at bevare den kærlighed, hvormed herlovianere omfatter den fælles fostermoder og det bånd, der i barndommen knyttede dem så broderligt og søsterligt sammen. Samfundets midler kan derfor anvendes til afholdelse af generalforsamlinger og møder i selskabeligt øjemed for at vedligeholde og udvikle medlemmernes tilknytning til Herlufsholm og til hinanden.«

I den ånd vil jeg med opfordring til at deltage henlede opmærksomheden på annoncerne for trollefesten lørdag den 16. januar og den ordinære generalforsamling torsdag den 18. marts og så -efter overstået ekstraordinær generalforsamling og urafstamning (referat andet steds i bladet) - blot sige, at det er min sikre overbevisning, at de standpunkter, hver enkelt har taget og de udtalelser, der er faldet, alle er fremkommet af varme og stærke følelser for vor 427-årige skole. Glædelig jul og godt nytår. *Thomas Jermin ('59)*

Herlovianersamfundets ordinære generalforsamling

Der indkaldes hermed til generalforsamling torsdag den 18. marts 1993 kl. 19 i Studenterforeningen, Nørregade 7 B, København. - Nærmere dagsorden i næste nummer af Herlovianeren.

Skilsmisens børn

Af redaktøren.

For god ordens skyld gøres opmærksom på, at redaktørens meninger her og sidste gang - og helt generelt - er hans og ikke nødvendigvis er sammenfaldende med bestyrelsens.

Mine betragtninger i oktobernummeret, »Borgerkrigen på Herlufsholm«, medførte en enkelt indsigelse mod, at jeg tog stilling, men fra anden side dog også en bemærkning om, at det ikke var til at se, hvilken stilling jeg indtog.

Det sidste var korrekt- og afsvækkede således det første. Jeg ser det som min aktuelle opgave at modvirke den opkommende splittelse af Herlovianersamfundet, og det gør jeg ikke ved på denne plads at gøre mig til talsmand for den ene eller den anden af de to parter på skolen eller deres respektive tilhængere blandt gamle herlovianere. Men jeg føler mig berettiget til at stille spørgsmål, som jeg finder relevante. Det var det, jeg gjorde.

Måske skal jeg dog gøre mig til talsmand for en part, kan hælde den talrigeste: Det sikkert store antal herlovianere, som synes, at nu bør vi afvente de ansvarlige instansers stillingtagen.

Som debatten er forløbet hidtil, har visse indslag her i bladet og i den øvrige presse ledt tanken hen på begreber som standret og lynchning på åben gade. Er der da slet ingen grænser for, hvad man kan få sig til at sige og skrive, dersom man samtidigt forventer at blive modtaget på skolen med den åbenhed og hjertevarme, som man har kendt hidtil?

Vel, striden skulle altså også føres midt ind blandt skilsmisens børn, Herlovianersamfundet: 28. september mødtes ca. 400 medlemmer til ekstraordinær generalforsamling.

Generalforsamlingen er en forenings øverste myndighed. Om den værdighed, hvormed den høje autoritet udøvedes ved denne lejlighed, hersker der divergerende meninger.

Referat af begivenheden bringes på en anden plads.

Afsluttet ultimo oktober 1992.

Via Dolorosa

Hovedsageligt baseret på presseklip. Udarbejdet af Red.

19 jun. 92. Ved et møde på stiftelsens advokats kontor afviser rektor at acceptere en ny organisationsplan, idet han som hidtil hævdede finder den lovstridig.

25. jul. 92. På et møde med bestyrelsesrådet fastslår rektor atter, at han ikke kan acceptere organisationsplanens ledelsesstruktur og den deraf følgende ansvars- og kompetencefordeling.

28. aug. 92. Rektor har brugt fysisk vold mod nogle elever. Han bekræfter senere overfor pressen og forklarer, at de var berusede og ikke kunne kaldes til orden på anden vis.

01. sep. 92. Forstanderen orienterer bl.a. Herlovianersamfundets medlemmer om, at rektor er afskediget på grund af samarbejdsvanskeligheder. Lektor, cand. mag. Jørgen Hvidtfelt Nielsen konstitueres som rektor.

02. sep. 92. Afskedigelsen omtales i meget store dele af pressen. Rektor udtaler til denne, at den skyldes, at han har klaget til Undervisningsministeriet over forstanderens økonomiske dispositioner.

03. sep. 92. Pressen meddeler, at rektor har afholdt møde med sin organisation, Gymnasieskolernes Lærereforening (GL), samt en advokat. Organisationens direktør udtaler, at stiftelsens ledelse med en forstander og et af ham udpeget bestyrelsesråd er en højst mærkværdig konstruktion. I, hvad der betegnes som skolekredse, tales der om, at skolen er påført et tab på mellem fire og otte mill. kr. Der skrives også om, at kredse blandt forældrene vil indsamle underskrifter til en klage til Hendes Majestæt Dronningen. Endvidere bringer pressen den otte år gamle strid om evt. beskatning af stiftelsen i erindring. Eleverrådet forholder sig neutralt, men formanden udtaler dog, at »vi er meget kede af det, for Gert Olsen er en elsket person og som en far for os. Vi kommer til at savne ham«.

04. sep. 92. Forstanderen holder et flere timer langt møde med eleverne. Han forklarer baggrunden for afskedigelsen og vinder forståelse hos mange. Det anslås, at dette gælder 1/3, mens resten ønsker rektors genindsættelse.

Rektor bliver sagt op og skal forlade rektorboligen inden 16. sep. (Opsigelsen trækkes siden tilbage).

Udbredte dele af pressen hæfter sig ved, at lærerkollegiet forholder sig tavst. Den konstituerede rektor siges at have 100% opbakning fra lærerne.

Fra forskellig side betegnes fundatsen som middelalderlig, hvorfor man mener, at den bør ændres eller afskaffes og erstattes af en demokratisk styrelsesform.

En gruppe elever indkalder til pressemøde for at give udtryk for solidaritet med rektor, men elevrådet holder sig tilbage.

Rektor udtaler til pressen, at den fysiske magtanvendelse 28. aug. var nødvendig, at han har afklaret sagen med forældresiden og at han derfor ikke vil efterkomme forstanderens pålæg om at give en skriftlig redegørelse.

07. sep. 92. Forstanderen holder et velbesøgt orienteringsmøde med forældrene. Mange af deltagerne afholder et formøde med rektor, som ikke er indbudt til det egentlige møde.

Under mødet med forstanderen kræver et flertal, som bedømmes til 80%, at afskedigelsen skal annulleres. Mange opfordrer forstanderen til at trække sig tilbage. Flertallet vedtager, at der næste dag skal sendes en henvendelse såvel til statsministeren som til undervisningsministeren. Det rapporteres, at der er stor enighed om at forordre en skolebestyrelse. Forstanderen reagerer bl.a. ved at afvise at gå, ligesom han fremhæver, at der i hans tid er oprettet et samarbejdsudvalg, er gennemført en spørgeskemaundersøgelse samt oprettet et bestyrelsesråd.

Det forlyder, at fortalere for andre synspunkter end de vedtagne har svært ved at komme til orde.

08. sep. 92 Forstander og rektor modtager brev fra undervisningsministeren: Afskedigelsen stilles i bero, og rektor er »fritstillet«, indtil kammeradvokaten har afgivet et responsum, som ministeren nu har udbedt sig. Ministeriet forudsætter, at rektor ikke iværksætter en bebudet genoptagelse af arbejdet. I en samme dag udsendt pressemeldelse om foranstående udtales som »ministerens opfattelse, at der nu bør etableres en egentlig bestyrelse for skolen med sædvanlig kompetence og med repræsentanter for forældre og Herlovianersamfundet - helt i lighed med hvad der er tilfældet på andre private skoler.«

Samme dag sender lærerkollegiet (23 ud af 32) en skrivelse til

undervisningsministeren. Lærerne har hidtil forholdt sig tavse, men finder, at de ved flere lejligheder fremkomne, stærkt følelsesladede tilkendegivelser fra forældrekrede gør det magtpåliggende at informere ministeren om lærernes opfattelse.

Lærerne bemærker først, at de sidste to forstandere har delegeret væsentlige beføjelser til rektor. Hvis lærerkollegiet har været uenige med rektor, har de derfor ikke kunnet fremme deres synspunkter over for de to forstandere, som i følge ministeriets fortolkning dog ellers skulle træde i en bestyrelses sted. De to forstandere har vist meget begrænset forhandlingslyst og de har afslået at oprette et samarbejdsudvalg. I henvendelsen hedder det fremdeles, at rektor ved flere lejligheder har betegnet det som nytteløst for lærerne at rette henvendelse til forstanderne, da hans indstilling alligevel ville blive fulgt. På denne baggrund ønsker lærerne en bestyrelse. Skrivelsen fortsætter derefter med en fremhævelse af, at de beskrevne forhold er blevet radikalt ændrede under den nuværende forstander. Han har været lydør, ligesom også samarbejdet med den nye direktør er godt. Lærerne har forståelse for afskedigelsen, idet også deres samarbejde med rektor ofte har været yderst vanskeligt. Det siges til sidst, at det, at rektor skulle kunne genindtræde og virke i samarbejde med forstander, direktør og lærerkollegium anses for at være ganske urealistisk.

09. sep. 92. Ved et møde mellem GL og skolens advokat strander et forligsforsøg. Forstanderen, som lader sig repræsentere af advokaten, ser ikke flere samarbejdsmuligheder, efter at det i snart et år ikke er lykkedes at nå til enighed. GL fastholder, at afskedigelsen er ulovlig, og at den af forstanderen fastlagte ledelsesstruktur er i strid med gymnasieloven.

14. sep. 92. Ved et møde med GL-direktør Hersby informeres denne om sagen, set fra GL-medlemmernes (lærernes) side.

19. sep. 92. Et brev, som Undervisningsministeriets departementschef, Inge Thygesen skrev til Herlufsholm den 11. maj 92, er blevet centralt i debatten.

Departementschefen erkender ministeriets manglende kompetence i striden, men advarer alligevel mod en afskedigelse af rektor, ligesom hun - dog erkendende, at det »ikke er ministeriets bord« - finder en delegering af ansvar fra forstander til rektor »mulig, hensigtsmæssig, nu også nødvendig og stærkt hastende«.

Om dette brev skriver Jyllandsposten: »I brevet advarede Inge Thygesen mod at afskedige rektor, som havde ministeriets fulde tillid. Forstander Bernt Johan Collet var derimod en mere tvivlsom gevinst for Herlufsholm.« Bladet har forelagt ministeren denne udlægning samt forlydender om, at det var ham, som stod bag. Bladet citerer derefter ministeren for at svare: »Jeg inspirerede ikke til det brev, jeg godkendte det ikke - jeg kendte det overhovedet ikke. Jeg har efterfølgende læst det og støtter mig til det i et og alt. Men når jeg har overladt sagen til statens advokat, er det netop, fordi der ikke må kunne rejses tvivl om noget som helst«.

21. sep. 92. Med protestunderskrifter fra 176 forældrepar - 84% af samtlige mulige - overrækkes et brev til undervisningsministeren med krav om, at forstanderen skal genansætte rektor og selv samarbejde eller gå af.

28. sep. 92. Ekstraordinær generalforsamling i Herloviaersamfundet. Se referatet andetsteds.

08. okt. 92. Foranlediget af en leder i GL's blad Gymnasieskolen af 24. september protesterer fem af skolens gymnasielærere i fire læserbreve (de to er ægtefæller). De går i rette med såvel lederens form som dens indhold. De taler om »den værste boulevardpressemanér«. Til udtrykket »den enevældige forstander« bemærkes, at det faktisk er det embede, som Dronningen udnævnte ham til i 1990. De siger, at Gert Olsens rektorperiode fra først til sidst har været præget af konsekvent modstand mod det, man kalder demokrati på arbejdspladsen. Rektor har ved sin udemokratiske holdning skabt problemer for sig selv. Man henleder opmærksomheden på det tankevækkende i, at lærerne ikke hidtil har protesteret mod afskedigelsen, samt på, at de bakker den konstituerede rektor op. Imidlertid har Gert Olsen ikke entydigt været en dårlig rektor, han har på flere områder endda været fremragende. Om forstanderen hedder det, at man endnu ved for lidt, men dog i hvert fald dét, at hans forhold til lærerne altid har været præget af lydørhed og respekt for deres meninger.

28. okt. 92. 58 ansatte tilkendegiver over for ministeren, at de har haft et godt samarbejde med rektor. De begrundede denne udtalelse med, at lærerne har brudt neutraliteten, hvorfor de vil gøre det samme.

□

Den ekstraordinære generalforsamling 1992

Advokat Robert Koch-Nielsen blev valgt til dirigent.

Bestyrelsens formand, Thomas Jermiin, redegjorde for bestyrelsens handlinger og overvejelser siden generalforsamlingen den 18. marts 1992. Det fremgik af redegørelsen, at der havde været møder mellem forstanderen og formanden, at forstanderen tillige havde haft møder med andre fra Herloviaersamfundet. Formanden havde også sammen med formanden for Herlufsholmfonden, Niels Pontoppidan ('49), haft møde med forstanderens juridiske rådgiver, advokat Kristian Mogensen.

Formanden fremhævede, at bestyrelsen havde bestræbt sig på at medvirke til at skabe ro på og om skolen og dens ledelse. Endvidere havde bestyrelsen

udtrykt ønske om, at skolen i fremtiden blev ledet på en mere demokratisk måde end nu.

Formanden bemærkede, at undervisningsministeriet og pressen tillægger Herloviaersamfundet stor betydning for skolen. Det var også baggrunden for, at formanden med en enig bestyrelse bag sig havde udtalt sig til pressen, herunder til TV.

Redegørelsen gav anledning til en lang række indlæg. Der var således indlæg fra Jessen ('40), Jan Trier ('58), Springborg ('55), Ivar Reedtz-Thott ('42), Nils Aarsøe ('70), Erik Tillisch ('44), Kaj Dorph-Petersen ('42), Haraldsson ('85), Niels Ranmar ('87), Lennart Konow ('54), Pernille Høgsbro ('78), Lars Foghsgaard ('60), Revent-

low-Mourier ('61), T. Bojsen-Møller ('58), Frantz Bernstorff-Gyldensteen ('73) og Kirsten Levinsen ('75).

Flere efterlyste en forklaring på, hvorfor og hvordan striden mellem forstander og rektor var opstået, og hvad den virkelige årsag til striden var. Andre kritiserede bestyrelsen for at udtale sig til pressen.

En række indlæg indeholdt kommentarer til begivenhederne på skolen samt til forstanderens og rektors adfærd.

Dirigenten foranstaltede afstemning om, hvorvidt bestyrelsen kunne udtale sig til pressen. Der var flertal for at give bestyrelsen adgang til at udtale sig til pressen.

Da debatten var afsluttet, konstaterede dirigenten, at generalforsamlingen havde taget bestyrelsens redegørelse til efterretning.

Thomas Jermiin oplyste, at ministeriet havde meddelt, at man ikke ønskede at udpege medlemmer af en bestyrelse. Derfor fremlagde formanden et ændret forslag fra bestyrelsen, der

var sålydende: »Generalforsamlingen bemyndiger herved bestyrelsen til at indlede forhandlinger med henblik på en demokratisering af ledelsen af Herlufsholm Skole og Gods primært således, at stillingen som forstander suppleres med en bestyrelse på 5-7 medlemmer og med repræsentation fra Herlovianersamfundet, forældre til nuværende elever og eventuelt repræsentanter fra skolens personale«.

Jan Trier ('58) fremsatte et forslag om, at der skete en demokratisering af styreformens gennem en ændring af fundatsen, at forstanderen opfordredes til at træde tilbage og at generalforsamlingen nedsatte et aktionsudvalg, som skulle træde i kraft, hvis foranstående henstillinger ikke blev imødekommet.

T. Bojsen-Møller ('58) fremsatte følgende forslag: »Generalforsamlingen ønsker, at forstander Bernt Johan Collet fratræder! Som midlertidig forstander foreslås tidligere forstander Aage Wolff Sneedorff«.

Holger Tillisch og Mogens Harttung m.fl. fremsatte en »afværgedagsorden« med følgende indhold: »Herlovianersamfundet ønsker ikke at tage stilling til hvilke konsekvenser afskedigelsen af Gert Olsen i givet fald må få, så længe myndighedernes behandling af sagen pågår, og dens akter ikke er frigivet«.

Dirigenten bemærkede, at de fremsatte forslag indeholdt følgende elementer:

- Demokratisering af skolens styrelsesform
- Henstilling til forstanderen

- Nedsættelse af et aktionsudvalg og bad om, at debatten kom til at dreje sig om disse forhold.

Der fremkom indlæg fra Nis Linnet ('70), Jessen ('40), I.A. Strobel ('43), Peter Varming ('59), Ammitzbøll ('50), Erik Tillisch ('44), Ivar Reedtz-Thott ('42), Kirsten Levinsen ('75), Frantz Lassen ('40), Kaj Dorph-Petersen ('42), Reventlow-Mourier ('61), Peter Tillisch ('80), Sveinbjørnsson ('65), Nils Aarsøe ('70), Torben Schur ('45), George Yelken ('63), Jens Tietze ('62), Anker Nørballe ('53), Peter Vinter Schmidt ('80), Niels Ranmar ('87), Lars Foghsgaard ('60), Engberg ('41), Jan Helge Madsen ('74), Kim Madsen ('81), Sehested ('35), Frantz Bernstorff Gyldensteen ('73), Erling Plesner ('54), Jon Krabbe ('54).

Enkelte gav udtryk for, at der ikke var behov for ændringer i de bestående forhold. Et større antal mente, at tiden nu var inde til at indføre en mere demokratisk styreform. Under debatten blev der rejst tvivl om, hvorvidt Herlovianersamfundet burde tage stilling i sagen, og om sagen var tilstrækkeligt oplyst, til at der kunne tages stilling.

På forespørgsel oplyste formanden, at bestyrelsens forslag skulle forstås således, at bestyrelsen, hvis den fik den ønskede bemyndigelse, ville indlede forhandlinger med forstanderen, og at den foreslåede bestyrelse skulle være en ansvarlig bestyrelse i modsætning til en bestyrelse, der alene kunne fremkomme med vejledende udtalelser.

Afværgedagsordenen blev vedtaget,

men da den drejede sig om personspørgsmål, havde den ingen indflydelse på behandlingen af bestyrelsens forslag. Forskellige ændringsforslag til bestyrelsens forslag blev forkastet.

Jan Trier ('58) og T. Bojsen-Møller ('58) trak deres forslag tilbage. Herefter forelå kun forslaget fra bestyrelsen, hvis ordlyd forsamlingen godkendte.

Et flertal (ca. tre fjerdedele mod en fjerdedel) vedtog at give bestyrelsen den ønskede bemyndigelse.

Susanne Kyrstein ('82) fremlagde en begæring om urafstemning. På forespørgsel erklærede underskriverne (ca. 30) på begæringen om urafstemning, at de vedstod underskrivelsen.

Dirigenten meddelte, at bestyrelsen havde pligt til at gennemføre den begærede urafstemning.

Resultatet af urafstemningen

23.10.92 har dirigenten ved den ekstraordinære generalforsamling meddelt formanden resultatet af urafstemningen.

Ligesom ved generalforsamlingen assisteredes han af Peter Warming ('59) og Henrik Lerche ('59).

Der var 527 stemmer for, 148 imod, og 5 stemte hverken for eller imod bestyrelsens forslag. Der er ikke taget hensyn til et antal stemmer, som indløb efter fristen udløb. Bestyrelsen har herefter indledt de pågældende forhandlinger. □

Tanker dagen derpå

Af P. Stig Nielsen ('40)

Jeg mødte op på Herlovianersamfundets ekstraordinære generalforsamling 28/9/92 i et forsøg på at få et bedre kendskab til sagen vedr. fyringen af Heis, idet min aktuelle viden udelukkende stammer fra avis, radio og fjernsynsamtale.

Jeg kender ingen af hovedpersonerne og kunne derfor ikke have nogen velbegrundede meninger om deres lederevner, faglige dygtighed eller rent menneskelige kvalifikationer. Desuden ville jeg forsøge ikke at lade mig påvirke af de enkelte taleres evne til at formulere sig, præsentere sig eller ved demagogisk talefærdighed pådutte forsamlingen opfattelser, som var falske. Jeg kom for at indsamle »facts« og her er, hvad jeg fik ud af mødet.

Formanden bød velkommen og gennemgik derefter handlingsforløbet fra sagens start, idet han henholdt sig til mødereferater og breve. Jeg mener, det gav en udmærket og saglig fremstilling af de problemer, som havde ført til indkaldelsen af dette møde. Mødedeltagelsen var overvældende og et synligt bevis på, at Samfundets medlemmer var meget interesserede i et informationsmøde. Deltagerantallet har måske nok

overrasket bestyrelsen noget, idet der var mange med mig, som tilbragte mødet stående. Blandt de ting, som blev diskuteret var:

1. Heis:

Første indlæg kom fra en nuværende Hører med 10 års anciennitet, som hævdede, at alle Hørere på skolen var rørende enige om, at det ville være en stor fordel, hvis fyringen af Heis stod ved magt. Mærkeligt nok kom der lidt senere to indlæg, som i høj grad modsagde ovenstående postulat. Selv kender jeg hverken Heis eller andre Hørere på skolen, så hvem skal man egentlig tro på—heldigvis blev det inden mødets afslutning klart tilkendegivet, at det er kammeradvokaten, som skal fremlægge den endelige indstilling vedr. fyringen af Heis, og han får forhåbentlig bedre facts at arbejde med, inden han træffer sin afgørelse.

2. Pressen og fjernsynets inddragen i sagen:

Under denne diskussion blev der sagt meget både pro et contra, men selv fandt jeg det rigtigt, da Dorph konstaterede, at vi lever i det 20. århundrede og derfor må leve med både presse og fjernsyn—på godt og ondt. Da der iverigt i forbindelse med pressens omtale af sagen næsten udelukkende blev henvist til Ekstra-bladet som oplysningskilde, vil jeg da lige nævne, at også Jyllandsposten, Berlingske Tidende, Politiken samt B.T. tog del i den almindelige diskussion. At formanden i en besty-

relse for en forening, som selvfølgelig vil blive kontaktet af pressen, ikke kan afskære al avisomtale af en sag af denne art ved blot at svare »no comment« burde vel de fleste forstå, da pressen idag altid kan få noget ud af nogen, og det, de ikke får godvilligt, vil altid kunne skaffes ad bagvejen eller ved rent og skært gæteri, for avisen skal jo sælges. Formandens og bestyrelsens hidtidige kontaktform med pressen blev heldigvis godkendt ved afstemning.

3. Økonomi:

På dette område blev jeg ikke meget klogere, idet visse talere roste forstanderens strålende økonomiske forståelse og fremsyn, medens det også blev oplyst, at den nye administration, i alt fald om ikke beviseligt bedre, var mindst dobbelt så dyr som den gamle. Det blev også nævnt, at Heis havde foretaget dårlige placeringer af midler til alt for lav rente. Derudover kom der selvfølgelig alle de allerede kendte avisomtaler af maling af vandtårn, reparation af skolens hovedbygning og forstanderlejlighed samt fornyelse af gardiner til sidstnævnte. Det havde for fuldstændighedens skyld været ønskeligt, hvis tidligere direktør og skovrider på Herlufsholm havde været til stede, så også han kunne have ydet sit bidrag i diskussionen om Herlufsholms økonomi.

To noget modsatte opfattelser i dette emne findes at læse på side 982 i Marts '92 nummeret af Herlovianeren. Forfatterne til disse indlæg er overnævnte Ras ('40) og forstanderen.

4. Underministeriets brev ved dep. chef Inge Thygesen:

Oplæsningen af dette brev— efter opfordring i sin helhed— tillagde jeg stor betydning, da det havde været omtalt i dagspressen men først kan

bedømmes, når indholdet bliver læst direkte op. Det var »facts«, som talte for sig selv.

5. Samarbejds/forhandlingsvilje—evne.

På dette område blev både forstanderen og hans nye direktør omtalt i rosende vendinger. Det havde uden tvivl været belærende også at høre tidligere direktør og skovrider på Herlufsholm Ras ('40) ytre sig om dette emne. Når man føler sig foranlediget til at fratænde sin livsstilling 8 mdr. før sin naturlige pension ved 70, må der være tungtvejende grunde dertil.

Efter mange år som chef på store luftfartøjer i offentlig lufttrafik (gælder også på søen), hvor kaptajnen er enehersker ombord, har jeg lært, at den primære opgave at flytte fly med besætning, passagerer og fragt fra A til B så sikkert, rettidigt og økonomisk som muligt kun løses fornuftigt, hvis man, samtidig med at man bestemmer, bruger humor og frem for alt den sunde fornuft til at gennemtvinge sine afgørelser. Uden brug af sund fornuft i samarbejdet med de mange implicerede instanser falder løsningen af opgaven katastrofalt fra hinanden.

På den baggrund vil jeg slutte med at citere et gammelt kinesisk ord-sprog som siger:

Uden brug af sund fornuft

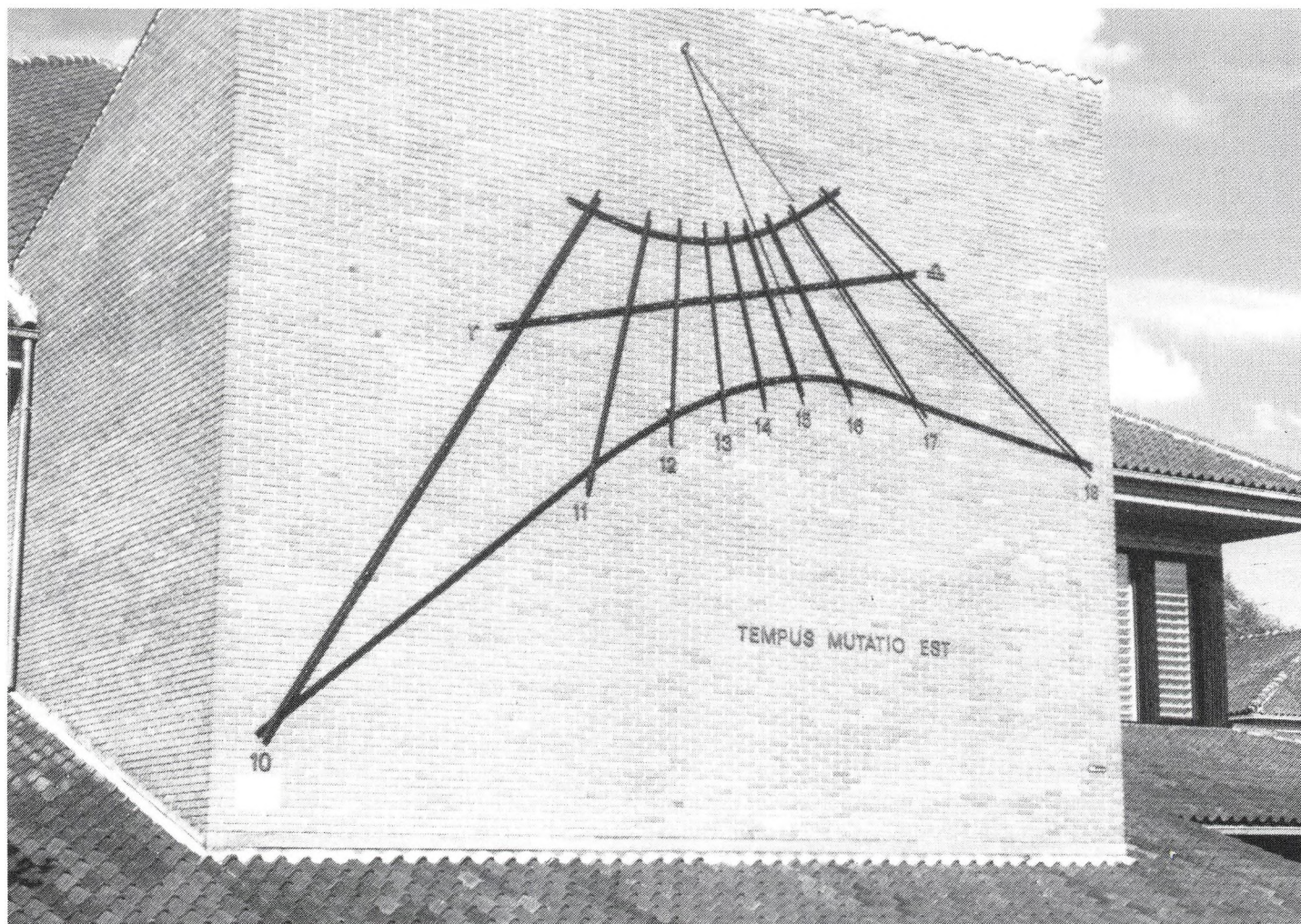
vinder den kloge eller stærke kun tvivlsomme sejre.

Det er mit store håb, at »borgerkrigen på Herlufsholm« kan afsluttes med disse visdomsord i mente.

P. Stig-Nielsen. ('40)

P.S. Da jeg forlod mødet efter pausen, kan jeg selvfølgelig ikke kommentere sidste halvdel..

SÅ! - HER TA'R VI EN PAUSE

Et Triumvirat

Af æresmedlem Fl. Tolstrup (*24)

Det var den dag i foråret 1979, da Gavnø indviede sin tulipanudstilling. Gavnø-Fondens bestyrelse havde holdt møde, før udstillingen åbnedes, og senere på dagen gik Aage Wolff-Sneedorff og jeg, begge bestyrelsesmedlemmer, en tur i parken. Han var fra årets begyndelse blevet forstander for Herlufsholm, og vi talte om hans nye arbejde.

Under vor samtale spurgte han mig, om jeg kunne tænke mig at fortsætte det arbejde med Herlufsholms historie, som havde ført til udgivelsen af »Det Ældste Herlufsholm« i forbindelse med Skolens 400 års jubilæum i 1965, og jeg sagde straks ja. Kort tid efter, på Skolens fødselsdag den 23. maj, da der var fest på Herlufsholm, fortalte han mig, at rektor Gert Olsen var villig til at give mig husly, når jeg kom for at søge i arkivet. Senere på aftenen fortalte jeg rektors kone, Bente Olsen, om mit nye arbejde og takkede for løftet om husly, som hun nu ikke syntes at glæde sig til, men som snart viste sig at føre til et hyggeligt venskab, der også omfattede min kone.

Arbejdet begyndte den 9. oktober og førte til udgivelsen af to bøger, »Fra Gods til Skole« og »I smult vande«, der førte Skolens og Godsets historie op til lensbaron Rosenkrantz' død i 1936, foruden nogle småskrifter, der ligger i Skolens arkiv. Men derudover førte det til, at jeg på nært hold kom til at følge Wolff-Sneedorffs arbejde som forstander og kom på nært hold af de tre mennesker, der arbejdede forbilledligt sammen om at føre Stiftelsen Herlufsholm gennem de vanskelige år i 1980'erne.

Forstanderens to medhjælpere var lige som han selv gamle herlovianere. Han var den ældste, dimitteret i 1939. De to andre var direktør, skovrider Niels Rasmusen, dimitteret 1940, og rektor Gert Olsen, dimitteret 1953.

Forholdet mellem Rasmusen og Gert Olsen var vel i begyndelsen ikke det bedste. Gert Olsens forgænger, rektor Poul Kierkegaard, der trak sig tilbage på grund af alder i 1978, havde ikke interesseret sig for økonomien, men kun

for Skolen, så Gert Olsens store interesse også for Skolens økonomi virkede noget overvældende; men efterhånden som det blev klart, at Gert Olsens interesse lå på linje med Rasmusens, bedredes det indbyrdes forhold mellem de to og endte med at være helt i orden.

Wolff-Sneedorff aflagde hyppige besøg på Herlufsholm og konfererede med begge de to medarbejdere, og ofte spiste han frokost i Rektorboligen, hvor jeg havde lejlighed til høre lidt om hans forhandlinger med dem og fortælle noget om det interessante, der dukkede op under mine undersøgelser i arkivet. Jeg blev dimitteret i 1924 og var altså 15 år ældre end forstanderen, der var 14 år ældre end rektor, og vi tre havde det meget hyggeligt sammen; men det er ikke denne trekant, overskriften taler om. Den sigter derimod til forstanderen, direktøren og rektor - for at nævne dem efter alder. Som tiden gik, kom Rasmusen også ofte med til frokosterne i Rektorboligen, og jeg fik indblik i det venskab der opstod mellem de tre. De dannede et fællesskab, hvis formål var på bedste måde at føre Herlufsholm videre.

Wolff-Sneedorffs forstandertid var en tid, der bragte en del nyheder i Herlufsholms bygningskompleks, hvad der selvfølgelig krævede mange penge, og her viste det sig, at forstanderen var en glimrende mand til at formå bestyrelser for fonde og andre pengeinstitutter til at give Herlufsholm betydelige bidrag til de to nybygninger, »Birgitte Gøje Gården« og »Pernille Gøje Gården«, hvor der nu er plads til kvindelige kostelever. Blandt bidragsyderne var nu først og fremmest en gammel herlovianer, ingeniør Kaj Allan Andersen, dimitteret 1944, der gav arbejdet med udgravning af kældergrundene til begge kollegier, og blandt fondene var Herlufsholm Fonden.

På sin vis har Wolff-Sneedorffs forstandertid betydet den største ændring af Herlufsholm nogensinde. Vel har der siden 1966 været kvindelige elever, men de var der kun i skoletiden og havde selv mad med. Nu var de unge piger derimod helt og holdent herlovianere og deltog i kostskolens liv på linie med drengene.

Skolebygningen blev hvid udvendigt og ændret på flere måder indvendigt, Sygehuset blev også ændret indvendigt, og i Klosterbygningen blev den tidligere afdeling for yngste klasse til musik- og formningslokaler, den lille spisesal og køkkenet blev ændret og moderniseret, og hovedtrappen i sydfløjen blev afløst af en ny trappe længere mod øst. Adskillige tage blev lagt om, og Herlufsholm blev tilknyttet naturgasnettet.

Alt dette ligesom ombygningen af Røde Hus og ændringerne af godsforvalterlejligheden krævede nært samarbejde inden for triumviratet, og snart det eneste, som man ikke tog fat på, var Biblioteket, der blev liggende ligesom forladt, men fik en stak dubletter tilbage fra Odense Universitet.

Samarbejdet gav sig vel mest udtryk i disse ydre forbedringer af forholdene på Herlufsholm; men de var i virkeligheden alle bestemt til at forbedre Skolens arbejde, og det samme gjaldt arbejdet med at forbedre Stiftelsens økonomi. Her måtte der også være nøje forbindelse mellem de tre, der stod i spidsen, hvad enten der var tale om forpagtning af Stiftelsens ejendomme på Herlufsholm og Tybjerggård, om skovbruget eller om mulighederne for at få de offentlige tilskud til private gymnasier, som lovgivningen åbnede mulighed for at få.

Her, hvor der var tale om tilskud, var det især Gert Olsen, der var førende, og det var ganske selvfølgelig også ham, der førte an i sager om undervisningen og disciplenes liv på Herlufsholm, hvadenten de var kostelever eller dagelever; men Rasmusen deltog i hans arbejde, lige som han var med i godskon-torets, og forstanderen var med i begge arbejder, fordi den endelige afgørelse jo var hans sag.

Forstanderens stilling minder om den enevældige konges, alle afgørende beslutninger er hans, hvad enten de hører under Skolen eller under Godset, Wolff-Sneedorff var med i alt på Herlufsholm, men hørte de interesseredes mening, før beslutningen blev truffet, og her må man først og fremmest tænke på de to nærmeste, direktøren og rektor. Med dem havde han bestandig forbindelse og var indstillet på at overlade dem så megen selvstændighed som muligt, før hans egen indgriben var nødvendig.

□

Hvorfor fyrede Collet Olsen?

Hvad ville bestyrelsen have gjort? - og vi andre?

Af Erik Tillisch ('44)

Det sensationsprægede opgør om Herlufsholm blev med fyringen pisket op af medierne til en malstrøm - til rørte vande, hvori mange nu har travlt med at fiske.

Fyringen springer i øjnene, og man spørger uvilkårligt: Var det nu også nødvendigt?

Hvad der egentlig lå til grund, ved kun de indviede og vi, der har sat os godt ind i tilgængeligt materiale. Og konklusionen? - Ja, bedøm selv ud fra handlingsforløbet.

1. Civiløkonomen Collets øvede øje ser hurtigt, at bankindeståender, lejekontrakter m.v. afkaster meget mindre end optimalt. Håndværkerudgifter o.lign. er højere end nødvendigt. Den samlede årlige økonomiske effekt anslås i størrelsesordenen 3/4 mio. kr.

Hvad ville vi andre have gjort i forstanders sted som ansvarlig for den samlede økonomi?

Collet vælger at bede direktør og rektor rette forholdet. Han bliver imidlertid mødt med indigneret obstruktion, og intet sker.

2. Det viser sig, rektor i årevis har vænnet sig til at disponere egenhændigt i vitale anliggender vedr. gods- og formueforvaltningen, skønt hans kontrakt begrænser hans myndighed til skolen.

Økonomiske anliggender sorterer under direktørstillingen, besat af Rasmusen. Han er 69 år og ikke opsat på revurderinger - tværtimod. At den nye forstander viser sig at have ret i, at der kan opnås store økonomiske forbedringer, gør kun samarbejdsklimaet værre. Rektor opsøger underhånden admistratør Klausen, Undervisningsministeriet, og klager over forstanderen. Det kommer senere for dagen.

Hvad gør man så overfor den fortsatte egenrådige og primitive forvaltning og skærpede obstruktion?

Collet vælger at fremskynde pensionering af Rasmusen, ansætte en højt kvalificeret efterfølger samt at igangsætte udarbejdelsen af en organisationsplan, som fremover nøje skal definere kompetenceforholdene og den enkeltes ansvar iflg. ansættelsesvilkårene.

3. Arbejdet med planen går i gang. Den skal laves rigtigt. Der holdes møder, og Rektor får betydelig indflydelse på udformningen. Udkast efter udkast. Man tager sig tid.

Forstanderen beder kontoret om et koncept for papirgangen i den daglige rutine.

Rektor sætter på egen hånd prokuristen fra opgaven og engagerer i stedet et reklamebureau (pris: foreløbigt 30.000 kr.)

Rektor fastansætter uden videre en 65-årig tømrersvend. Forstanderen tager initiativ til et spørgeskema til forældre om evt. ønsker. Svarene udtrykker ønske om aktiviteter i »mellem week-ends«. Rektor vil imidlertid ikke medvirke dertil.

En mærkelig sag indtræffer i maj 1991:

Under et møde beder Rektor om 1.2 mio. til istandsættelse af Lassengården. Det bevilges og bekræftes i referat. Derefter forbløffer han ved at samle underskrifter hos hørerne til støtte for at nedrive og genopføre Lassengården (merpris ca. 13 mio.).

Omkring årsskiftet tager sagen en alvorlig vending.

Rektor prøver at skandalisere organisationsplan og forstander. Hævder, planen er fundats-og lovstridig. Klager til Undervisningsministeriet (som ikke ser noget forkert) og skriver til lærere og ledere. Uroen er hermed en kendsgerning.

Helt galt bliver det, da Rektor skriftligt overfor elever, hørere og ledere anklager Collet for uansvarlig forvaltning og nævner en »manko« i regnskabet på 21 mio., og skønt anklagerne ikke er underbygget, finder de vej til pressen. 21 millioner! Forældre, gammelherlovianere og offentlighed er rystet. Skolen er i alvorlig krise.

Hvad gør en ansvarlig forstander? - Hvad ville hver enkelt af os have gjort i Forstanders sted under indtryk af en presse, der skader skolen og med dokumentation for, at der ikke er nogen manko, men tværtimod en formuefremgang fra 157 til 172 mio.?

Collet vælger at afholde to mæglingsmøder (Rektor forlader det sidste møde i utide. Han skal rydde op på Fysikum), at involvere to velrenomerede gammelherlovianere med anerkendte ledererfaringer som rådgivere. Ideen accepteres i vide kredse. Endvidere:

At advare Rektor alvorligt mod at fortsætte sin kollisionskurs. Muligheden for afskedigelse nævnes. Og endeligt:

At indkalde skolens advokat, Mogensen, rådgiverne Lassen og Nyegaard, herlovianersamfundets formand, Jermiin, m.fl. til krisemøde.

Mødet fandt sted d. 25/6 92.

Efter forelæggelsen af sagens fortrolige detaljer var alle enige i, at det kunne blive nødvendigt at skride til Rektors afskedigelse, omend kun hvis alvorlige forsøg på forlig slog fejl. Collet oplyste, at en evt. afskedigelse lå udenfor Undervisningsministeriets kompetence. (Jermiin har senere refereret, at Collet hævdede, han havde ministeriets accept. Det havde han ikke. Ministeriet havde faktisk frarådet afskedigelse som sagen stod i juni.)

4. Advarslen siddes overhørig. Rektor fortsætter uanfægtet med på egen hånd at forpligte skolen med store beløb. F.eks. lover han imod instruks nogle hundrede tusinde kroner mere i skolepenge-nedslag end til rådighed fra Herlufsholmfonden.

Han udbetaler 788.000 kr. til hørerne udenfor budgettet.

Skriftlige stadfæstelser af aftaler og beslutninger, som klart henhører under Forstanderens myndighedsområde, søges latterliggjort udadtil som »enevældige dekretter«.

Ved et nyt mæglingsmøde 25/7 med bestyrelsesrådet erklærer Rektor, at - lovlig eller ulovlig - organisationsplanen vil han ikke efterleve.

Direktøren finder han overflødig. Han afviser kompromisforsøg.

I august klager forældre over Rektor, som har kroporligt afstraffet elever på uacceptabelt voldsom vis. Rektor nægter at kommentere sagen.

Situationen er efterhånden grotesk, uroen tager overhånd, skolen må lide underlødige kommentarer i pressen. Rektor demonstrerer, at striden er vigtigere for ham end samarbejde og ro. Det er åbenlyst, at noget må der gøres.

Hvad?

Collet, advokat og rådgivere vælger at tilbyde Rektor at fratæde efter fælles overenskomst.

Rektor vælger at afvise en ordning i mindelighed.

Derfor bliver resultatet afskedigelse. □

En kollegas mening -

I min tid som rektor for Maribo Gymnasium 1960-84 har jeg haft en kærkommen lejlighed til på kollegialt plan at følge Herlufsholms trivsel under rektorerne Poul Kierkegaard og Gert Olsen og beundre samarbejdet mellem dem og forstanderne Axel Reedtz-Thott, Jermiin og Woeff-Sneedorff, som jeg også har haft den glæde at møde, de to af dem endda som meddisciple fra min egen tid. Når der efter den nye forstanders brev af 1. sept. 1992 er opstået utålelige samarbejdsproblemer på Herlufsholm, føler jeg mig derfor overbevist om, at det ikke er rektor Gert Olsen, der savner den fornødne kompetence.

Henrik Hertig ('33)

Tænk, at det kan lade sig gøre . . .

Nylig havde jeg besøg af landsmænd, der uden nogen tilknytning til Herlufsholm, chokerede mig ved at berette om det røre, der her rejst sig om min gamle skole, og som gennem medierne er bekendtgjort for det ganske land. - Bosat fjernt fra åstedet var jeg komplet uvidende om den dramatiske hændelse, Herlufsholm har lagt scene til, men fik den få dage senere bekræftet gennem en skrivelse fra skolen, hvori forstanderen meddelte, han havde set sig nødsaget til at afskedige den usamarbejdsvillige rektor og derfor havde udpeget en konstitueret erstatering. Kort efter tilgik mig en indkaldelse til Herlovianersamfundets ekstraordinære generalforsamling og sluttelig HERLOVIANEREN, der har behandlet miseren på forskellig vis.

Først i redaktørens »Borgerkrigen« - en klar og nøgtern præcisering af situationen uden brug af gisninger eller påstande og med udgang i to helt fundamentale spørgsmål: »Hvordan kunne de menneskelige hensyn blive tilsidesat så groft? Hvor blev besindigheden af?« - Dernæst Dorphs artikel »HOVSA«, der som ventet er skåret over en anden læst. Med sit sprudlende, studentikose lune giver han sine skarptsllebne udfald en spændende indpakning, uden at denne maskerer facts. Et strejf af smil i den megen alvor. - Endelig »Krydsede klinger« hentet fra Weekendavisen og forfattet af en mig ukendt Marie Tetzlaff ('73); en artikel, der som kontrast hverken er nøgtern eller spændende, men til gengæld højest egenartet. Da det imidlertid vil føre for vidt detailleret at diskutere indholdet, skal jeg kun hæfte mig ved enkelte passager.

Efter en kort introduktion af Herlufsholm beliggende ved »Susåens bredder« (tænk at min gamle skole nu også har bredt sig til den anden side af åen), omtales den standende strid mellem forstander og rektor, der trods elevens og forældres protest er blevet fyret. Dette har medført, at skolen har »pådraget sig den ikke indforståede offentligheds nyfligne blikke« gennem pressen, der i forenklet form har gjort sagen til et magtfordelingsspørgsmål mellem skolemanden og hofjægermesteren. Men så enkelt er det ikke, affæren er »mere speget end som så.« - Jeg tilslutter mig derfor de »nyfligne blikke« i håb om med »Borgerkrigen« og »Hovsa« in mente at kunne titte mig frem til den rette opfattelse af situationen.

Først belæres jeg om, at rektor har en god presse, navnlig via det ofte misrekommanderede organ Ekstrabladet, der ikke skal være nogen større ynder af forstanderen, hvad der lader ant, det nok er rektor, der skal stille til klø. - Dernæst informeres jeg om, at forstanderens forgænger (der intet som helst har med den foreliggende sag at gøre) efter »nogens mening« nærmest fungerede som »et gummistempel« for rektor, hvad der fremmede dennes magtsyge. Jeg erindrers dog, at den nuværende forstander ved sin tiltrædelse udtalte sin største beundring for »gummistempellet«s myndige ledelse og enestående arbejdsindsats, ligesom han efterlod skolen »med en økonomi og en bygningsstandard, hvis mage ikke findes i Skandinavien«. Det kan derfor ikke stærkt nok understreges, at selv om artiklens ophav søger dækning bag »nogens mening«, er viderekolporteringen af det uforskammede ordvalg højden af usmagelig perfidi. - Læseren oplyses også om, at kammeradvokaten foretager en undersøgelse af fyringssedlens juridiske gyldighed, hvad der forekommer ganske unødvendigt, da der blandt lærerne (med deres omfattende juridiske indsigt) ikke hersker tvivl om, den er god nok. Ja, der er sågar en af hørerne, der frejdigt tilstår, han ikke har »fantasi til at forestille sig, at rektor kan blive siddende«, men derimod fantasi nok til at godtage en kollega som stedfortræder for en ikke-suspenderet og endnu ikke lovlig afsat rektor. Det er imidlertid ikke fantasi, der er brug for i det foreliggende tilfælde, men realitetssans.

En sådan far forstanderen klart vist ved at debutere med udsendelsen af et spørgeskema til samtlige forældre for at grade deres mening om skolen ud fra den betragtning, at de er skolens egentlige kunder enten »af nødvendighed, honette ambitioner eller familietradition.« Når den største af kundekategoriernes berettigelse alene er at søge i forældrenes »honette ambitioner«, kan vrøvlet kun ses som endnu et bevis på den skrivendes evne til at udtrykke sig taktløst. - Med besvarelsene (68% af de adspurgte) som grundlag blev udarbejdet en komklusion, som forstanderen fandt lige så betydningsfuld, som rektor fandt den betydningsløs, hvori man må give sidstnævnte inderlig ret, al den tid forældrene aldeles ikke er skolens kunder. Det eneste, de kender til in-

stitutionen, har de fra deres poder, hvad der gør dem ganske uegnede som undersøgelsesmateriale. Vil man kontrollere et produkts kvalitetsværdi, spørger man naturligvis forbrugerne og ikke de, der kun kender produktet af omtale. Og forbrugerne, de sande kunder, er i dette tilfælde eleverne, hvis tarv og krav producenten i størst muligt omfang skal imødekomme. Tilbage står derfor kun en »slags markedsanalyse« udarbejdet efter princippet: Hellere ramme ved siden af end slet ikke ramme.

Helt spildt var analysen dog ikke, for takket være nogle forældres tilkendegivelse fik man endelig afsløret, hvad »alle vidste, men ingen talte om« (skønt pryglestraffen blev afskaffet ved lov i 1911), at den lunefulde rektor ikke afstod fra »korporlig afstraffelse«. Retfærdigvis skal dog siges, at forstanderen i sin redeegørelse for undersøgelsen ikke med eet ord nævner den grove forseelse eller den senere i artiklen omtalte udbrede angst hos eleverne for rektor. Man kan altså herudfra slutte, at enten er undersøgelsesresultatet forfalsket, eller også må den dristige insinuation stå for meddelers egen regning.

Artiklen bringer herefter den helt overraskende oplysning, at »Det virkelige drama omkring ledelsen« ikke så meget ligger »på det økonomiske som på det pædagogiske og psykologiske område«, hvad der unægtelig gør sagen yderligere speget, for i forstanderens afskedsbrev, som ligger foran mig, står med al ønskelig tydelighed at læse, at det er omkring placeringen af det teknisk-økonomiske ansvar, striden står, mens han ikke på nogen måde anfægter det pædagogiske.

Vedrørende skolen oplyses (hvad heller ikke har med sagen at gøre), at det i tresserne og halvfjerdserne, altså i den tid, hvor Marie Tetzlaff frekventerede Herlufsholm, »var mildt sagt yt at gå på en tidligere klosteskole for »rige folks dumme børn«.« Hvorfra den adgangsbestemte betegnelse stammer, ved jeg ikke, men jeg kender en anden version formuleret af skolens eneste forstanderke og hendes ægtefælle, der siger: skolen er for »menige Edlinger og andre Erlige Mendz Børnn« - en bestemmelse, der langt fra giver anledning til at tro, det kun drejer sig om riges evnesvage afkom.

Efter at erfare, at forstanderen holdt »orienteringsmøde« med forældrene, mens rektor trommede dem sammen til »taktikmøde« med stor opbakning, fordi han altid har »været god til det med forældrene« - en evne, som forstanderen åbenbart ikke besidder, er vi nået frem til artiklens slutableau. Dette gør sig interessant ved at annullere den kort forinden fremsatte påstand om »det virkelige drama omkring ledelsen« og i stedet røbe, at problemet i al sin gribende enkelhed er, at rektors »lunefuldhed og magtbrynde« har ført til, at forstanderen »muligvis« (bemærk forbeholdet!) er blevet et offer for egen pænhed. - Dybt tragisk! for pænheden reagerede ved umenneskeligt og diktatorisk at sætte rektor på porten og desinficere hans embedsbolig for indvånere og indbo.

Efter denne ejendommelige sagsbehandling kan jeg for min del fuldtud tilslutte mig hørernes manglende tillid til »at avisomtale gæver«, for de »Krydsede klinger« har kun endnu en gang ført bevis for, at Literæ non erubescunt.

Med mit beskedne kendskab til skolens mangeårige historie mener jeg dog at vide, at en rektorafskedigelse kun har fundet sted een gang tidligere, nemlig i 1747 da Holstein, en af skolens betydeligste forstandere, fratog den i alle måder uduelige Rasmus Werring rektoratet. Men det skete først efter lang tids betænkning og af hensyn til skolens renommé i dybeste stilhed. Alt i overensstemmelse med den højt kultiverede og begavede skoleherres hele styre.

Af afskedigede forstandere er der også kun et fortilfælde, da Børge Trolle i 1727 blev sat fra bestillingen, fordi han ville regere både til højre og venstre, men besat af magtbegær glemte de ham påhvilende pligter, hvad der bragte skolen i ynkeligt forfald. - Hermod var skabt en art historisk ligevægt, der bestod til rektorfyringen i 1992, hvorved historien pludselig mistede balancen. - Min viden om den chokerende tildragelse er også spinkel, men eet ved jeg, for det har jeg på tryk, at en herlovianer, der kun kender skolen halvt fra sin dipeltid, efter halvandet års regering uden betænkning har tiltaget gjort en anden herlovianers hele gerning. Ødelagt en fagligt fremragende dygtig mand, der som dipel, hører og heis gennem 15 år kender Herlufsholm til bunds, og som belært af den daglige kontakt med forholdene ved, at embedet kræver et fast greb om roret, hvis skolens renommé skal bevares. - Selvfølgelig vil der altid være nogle, der er mindre tilfredse med rorgængerens end andre, men det forleder dem jo ikke til rabiat at kaste ham over bord.

Det sker kun, hvis kaptajnen, som i dette tilfælde, ud fra en total misforstået opfattelse af sine magtbeføjelser tager sagen i egen hånd. Han har for at skaffe sig rygstød for sine handlinger til stadighed pointeret, at stiftelsesbrevet tilskriver ham enevedle, hvad man har vidst fra

Arilds (altså Huitfeldts) tid, men brevet giver på ingen måde sin velsignelse til en så utilgivelig adfærd som den udviste, og tilmed af en mand, der tager sig den frihed at tale om »livsholdning, etik og æstetisk og social bevidsthed«.

Mon ikke alle herlovianere, nuværende dipler og forældre, i frygt for hvad det næste bliver, ser hen til en hastig genoprettelse af den histori-

ske ligevægt, så vor hæderværdige gamle skole, efter en kortvarig stormfuld sejlsad kan komme i smult vande og med forstandighed bugseres ind i den trygge havn ved Susåens bred.

Jens Henriksen
(26. årgangen det blev forundt at fostre en ægtefødt, herloviansk stander)

Bag balladen på Herlufsholm

Nu hvor Kammeradvokaten har fået redegørelsen fra Skolens advokat vedr. Gert Olsens afskedigelse, lærerne har sendt en redegørelse til undervisningsministeren vedr. samarbejdsforholdene på Skolen samt deres læserbreve til fagbladet Gymnasielæreren, den ekstraordinære generalforsamling i Herlovianersamfundet er overstået, en gruppe af forældre har indkaldt til forældremøde d. 7. november, og efter en omfattende aktindsigt i ministeriet, er der en mulighed for nogenlunde at overskue forholdene på Skolen, som de har udviklet sig gennem de senere år, og som det hidtil har været umuligt for den enkelte at få et rimeligt indblik i.

Vi er derfor en kreds af forældre, Gl. herlovianere og lærere, der med baggrund i de tilgængelige oplysninger har forsøgt at sammenskrive det egentlige handlingsforløb om BALLADEN ud fra de tilgængelige fakta om:

- Skolens økonomi
- Lærernes og forældrenes indflydelse
- Skolens manglende udvikling i de senere år
- Gert Olsens afskedigelse
- Skolen i dag
- Generelt om den i pressen verserende debat.

Skolens økonomi:

Egenkapitalen for Herlufsholm Skole og Gods er gennem de senere år vokset stærkt og har aldrig været større.

Nedenfor anføres udviklingen i egenkapitalen og det årlige overskud for Herlufsholm:

År	Egenkapital millioner kr.	Overskud tusinde kr.
1987	139	÷ 40
1988	150	813
1989	150	÷ 166
1990	157	3.330
1991	172	350

En forstærket indsats i godsets administration har forøget indtægterne betragteligt på jagtlejer, huslejer og renteindtægter således, at der er håb om, at man kan dæmme op for de forventelige vanskeligere tider i skov og landbrug samt Herlufsholmfondens mindskede muligheder for støtte til fripladser.

Det ser ud som om alle ønsker om investeringer fra Skolens side er blevet imødekommet i 1991.

Derudover har der også været råd til stærkt tiltrængte vedligeholdelsesarbejder på skolebygnig, forstanderlejlighed (skolens repræsentationslokaler) m.v., uden at dette er sket på bekostning af Skolens investeringer.

Det af Gert Olsen i pressen nævnte underskud på 15-20 mil. kr., som forstanderen skulle forsøge at få dækket ind, er ukorrekt.

Beløbet stammer fra en artikel i Herlovianeren og var forstanderens vurdering af det ønskelige niveau for de kommende års investeringer i Skolens faste anlæg og diplenes sports- og fritidsaktiviteter m.v. og ligger på linie med tidligere års moderniseringer med ekstern finansiering af Lassengården, Helenhallen, Gøvegården og de øvrige nye bygninger.

Gert Olsen har da heller ikke kunnet underbygge sine påstande og klager til Undervisningsministeriet trods gentagne anmodninger fra ministeriet om dokumentation deraf.

Lærernes og forældrenes indflydelse:

I henhold til gymnasieloven skal en gymnasieskole have en bestyrelse, in casu er forstanderen bestyrelsen.

Denne bestyrelses opgave er blandt andet at være et med- og modspil til rektor og at sikre, at det daglige arbejde på Skolen fungerer.

Gert Olsen har i samarbejde med de 2 sidste forstandere på mange måder udført et stort og nyttigt arbejde på Skolen, bl. a. har han været med til at indføre pible på Skolen.

Men når man taler om demokrati på Herlufsholm og i særdeleshed i relation til forstanderens embede, må man være klar over, at flertallet af lærerne på Herlufsholm har haft et dårligt samarbejde med Gert Olsen, og at de har været uden en reel indflydelse på deres egen arbejdsplads.

Det har bl.a. medført, at lærerne har været nægtet et samarbejdsudvalg, selv om der i alle år har været behov derfor, og de gentagne gange har bedt derom.

Gert Olsen har på lærermøderne udtalt, at der ingen grund er til, at lærerne går til forstanderen (in casu Wolff-Sneedorff og Jermin) med klager, da det alligevel bliver, som han selv bestemmer.

Det gode og positive samarbejde på arbejdspladsen har for lærerstabens vedkommende først indfundet sig, efter at den nye forstander, i modsætning til de tidligere, har levet op til sit ansvar som bestyrelse, og at der er blevet indsat en konstitueret rektor.

Tillidsmændene har derfor på vegne af 23 af 32 lærere sendt et brev til ministeren, hvoraf det fremgår, at Gert Olsen i sit samarbejde med lærerne har været diktatorisk og har haft alvorlige problemer, samt at lærerne nu for første gang i mange år føler, at de har et godt samarbejde med både rektor (konstitueret), direktøren og forstanderen.

Den nye forstander har således nu etableret et samarbejdsudvalg og et bestyrelsesråd.

Der har ikke tidligere været muligheder for, at forældrene har kunnet få en blot nogenlunde velorganiseret indflydelse på Skolens drift og fremtidige udvikling, og dette har heller ikke ændret sig i de 2 forrige forstanderes og Gert Olsens tid.

Denne mulighed er først nu til stede, efter at den nye forstander har iværksat en forældreundersøgelse med spørgeskemaer, hvorved samtlige forældre, også de mere tilbageholdende og de i udlandet boende, har kunnet komme til orde.

Skolens manglende udvikling i de senere år:

Forældreundersøgelsen fra 1991 viste, at forældrene generelt var tilfreds med Skolen, men at Skolen kom til kort på følgende områder:

Der manglede engagement fra Skolens side m.h.t. fritiden

Skolen ydede en dårlig service over for dageleverne

Forældrene manglede oplysninger om disciplinens faglige og menneskelige udvikling

Skolen gik ikke nok ind for internationaliseringen af undervisningen

Forældrene var stærkt utilfredse med Skolens indsats på alkohol- og tobaksområdet.

Mange forældre har følt, at Gert Olsens indsats på disse områder ikke har levet op til forventningerne.

Gert Olsen har beviseligt modarbejdet bl.a. forældrenes ønske om fritidsordninger, selv om pædagogisk råd og de berørte sportslærere har bakket op om ideen.

Gert Olsens afskedigelse:

Begrundelsen for, at Gert Olsen er blevet afskediget, har været hans manglende evne og vilje til at acceptere vilkårene i ansættelseskontrakten, nogle væsentlige økonomiske dispositioner, der er foretaget i modstrid med de skriftlige retningslinier, hans tilsyneladende illoyalitet over for forstanderen, samt den vedholdende offentliggørelse af urigtige påstande såvel i pressen som til elever, forældre, lærere og de øvrige

ansatte på skolen som det er beskrevet i Skolens redegørelse til Kammeradvokaten.

Skolen i dag:

Der er nu fred og ro på Skolen, eleverne trives, og forstander, rektor, lærerne og direktøren har et glimrende samarbejde om at bringe Skolen ind i fremtiden efter Skolens målsætning.

»HERLUFSHOLM - SKOLEN FOR LIVET«

Generelt om den i pressen verserende debat:

Når en gruppe af forældre og Gl. Herloviere i den grad, som det er tilfældet, roser Gert Olsen for en forbilledlig ledelse af Skolen og i den grad kritiserer den nuværende forstander for en udemokratisk ledelse, er det faktisk ude af trit med virkeligheden på Skolen og tjener derfor heller ikke Skolens og elevernes tarv.

Når denne usaglige kritik kommer til udtryk i interne forsamlinger, kan det være, hvad det være vil, men når den også udtrykkes i tide og utide

i pressen og i TV, må det i bedste fald være et udtryk for en forblændelse eller måske nærmere, at der er nogen, der er ude i et personligt ærinde frem for Skolens ve og vel.

Den omfattende mediedækning visse personer har iværksat, har næppe haft en gavnlig indflydelse på diplerens skolegang, Skolens udvikling, lærernes arbejdsglæde, og en fornuftig dialog imellem den nuværende bestyrelse for Herloviernesamfundet og forstanderen.

Vi vil derfor mane til besindighed og til at undgå pressens fortsatte indblanding i denne sag, først og fremmest af hensyn til børnenes trivsel og dernæst af hensyn til Herlufsholms fortsatte overlevelse og udvikling med de kvaliteter, der er Skolens kendetegn.

Christian Briand Petersen

Nina og René Salicath ('60)

John Richter ('47)

Claus Jessen ('40)

Mogens Harttung ('81)

Nils Aarsø ('70)

Jens Trandum

Rusfest i studentikose omgivelser

Af næstformand, Aase Randstoft ('74)

I år dannedes rammerne omkring Rusfesten for årgang '92 i Studenterforeningens nye lokaler, Nørregade 7, - hvilket kun gjorde det endnu festligere.

Den grønne sal - »lille sal« - bød på

historiske malerier og buster, som atter efter en lang hengemt periode pryder Studenterforeningens vægge. Der var dækket op i efterårets farver og med stort vespækket tag-selv-bord.

Inden vi gik til bords, samledes 44 veloplagte gæster om en lille fordrink

ved baren, og herefter blev vi bænket. Formanden bød velkommen til alle fremmødte russer og gæster, - men undrede sig over, hvor aftenens rustaler blev af!

Rustaleren, Samfundets sekretær George Yelken, dukkede dog lidt forsin-

ke op med røde kinder og sin hustru, og alle åndede lettet op, vel specielt Ivan Waltenbourg '88, som lidt uofficielt og presset fra rækkerne var blevet udnævnt til aftenens suppleant-rustaler! Det blev dog senere på aftenen ikke just til en rustale, men dog et par gode ord, som vi alle kunne få med hjem, - samt en sang sammen med Mikkel Rohde på et højt og slavisk klingende sprog - (det virkede, som om de havde opført nummeret før!?!).

Som lovet holdt George da også sin tale til rusårgangen. Det blev til mange ord og lovprisninger over det, som man som Herlovianer får med i kufferten, når man rejser fra skolen. Ord som selvsikkerhed, pligtopfyldelse og tolerance gik igen. Derudover nævnte George også, at der i erhvervslivet er opbygget et netværk, som man som Herlovianer absolut skulle benytte sig af, - og måske specielt inden for Den Danske Bank kunne man være heldig! Derudover fortalte aftenens rustaler små, sjove anekdoter fra sin tid som elev på Skolen.

Rustalen 1992 ved Georg Yelken

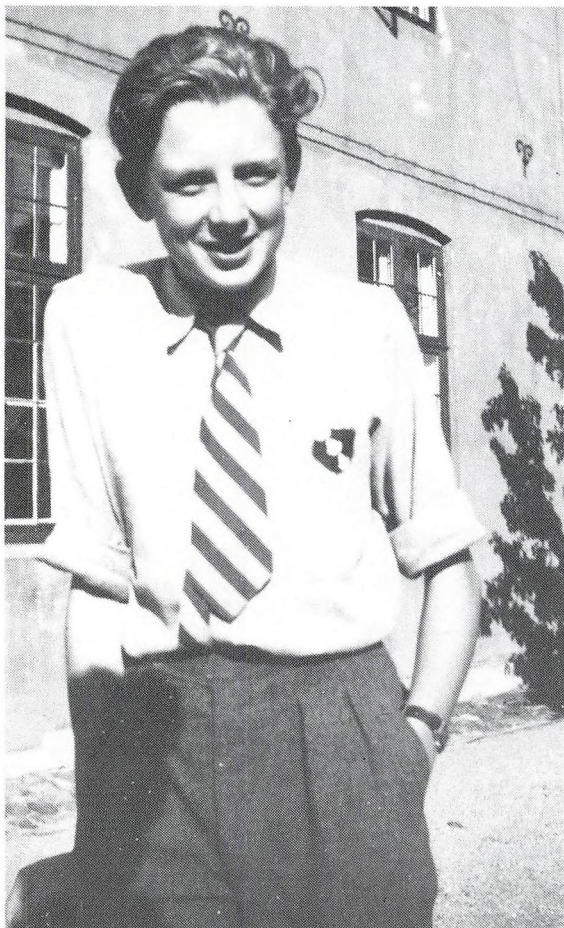
Ulrik Ahnfeldt-Møllerup taler på russernes vegne

- Og som det hør og bør sig talte en rus, Ulrik Ahnfeldt-Møllerup, om tiden på Skolen, hvorunder også den sidste, stormombruste episode blev nævnt. Han takkede på vegne af sin årgang Herlovianersamfundet for invitationen og glædede sig til fremover at komme til Samfundets arrangementer.

Uundgåeligt diskuteredes Skolens situation rundt om ved bordene, og mange muligheder blev nævnt, men et punkt var vi dog alle enige om, - der skal være ro om Skolen, så eleverne vil kunne få en rar og indholdsrig dagligdag samt et stabilt grundlag for at kunne tage en god eksamen, - ingen tvivl om det!

Efter middagen hyggesnakkede man rundt ved bordene over en kop kaffe, og efterhånden som aftenen skred frem og musikken steg fra »store sal« festede selskabet videre inde ved siden af!

Alt i alt en dejlig aften med russerne 1992 som midtpunkt - og hermed Herlovianersamfundets velkomst til endnu en ny årgang. □

Fra Herlufsholm

Navn:
Jens Høgel

Født:
1. marts 1933 i Visby,
Sønderjylland

Statsborgerskab:
Dansk

Familieforhold:
Gift 1963 med Lone Henningsen,
to sønner: Christian (1964) og
Jakob (1967). Ægteskabet opløst
1974. Gift 1975 med Carol
Colburn, pianist, USA; tre børn:
Elisabeth (1976), Catherine
(1977), Erik (1979).

Uddannelse:
Student fra Herlufsholm 1952.
Cand.polyt. Danmarks tekniske
Højskole (DtH) 1961.

Sprog:
Dansk, engelsk, fransk, spansk,
tysk, (Finlands-)svensk

Ansættelser:
Patentagent, Th. Ostenfeld's
Patentbureau
København, 1961-65.
Professor i fysik, Universidad de
Huamanga,
Ayacucho, Peru 1965-68
United Nations Development
Programme (UNDP)
- Assistant Regional
Representative i
Central-amerika, bopæl i El
Salvador 1968-71
- Deputy Resident
Representative, Panama 1971-72
- UNDP New York, særlige
opgaver 1972-73
- Resident Representative,
Ouagadougou, Øvre
Volta 1973-78
- Director, Desertification
Control Programme, UN
Environment Programme
(UNEP) Nairobi, Kenya (på lån
fra UNDP) 1978-80

Forskellene mellem de to billeder i be-
gyndelsen og slutningen af artiklen er
40 år, 15 kilo, 5 børn, 76 lande, en hel
del øretæver og mange glæder, med på-
følgende nedgang i illusioner og opgang
i forståelse.

Præstesønnen fra Burkal kom vidt om-
kring - og vendte ikke hjem. Om han
blev hankeløs er svært at bedømme og
dommen må fældes af andre. Hans cur-
riculum vitae forekommer savtakket,
og det er vel kun ham selv der kan se at
det repræsenterer en rimelig kontinu-
itet. På den anden side er han en af de
få der kan skyde hele skylden for en
uforudsigelig livsbane på en enkelt kop
te: på DtH's kantine hvor han i 1958
blev spurgt om han ville være kandidat
til en ledig post som halvårsrepræsen-
tant i Polyteknisk Forening. Han svare-
de forbløffet ja, blev valgt (mest fordi
han af de tre kandidater var den de fær-
reste af vælgerne kendte) og katapultet
ind i Danske Studerendes Fællesråd.
Møder i udlandet med andre studenter-
ledere vakte en appetit for den store
ukendte verden, og formandsskabet i
International Student Centre et enga-
gement i udviklingshjælp.

Men selv om Ungdommens Uddannel-
sesfond blev vedtaget i hans år som
DSF-formand fik han ikke sit studium
statsfinansieret og sad i 1962 med en
betydelig gæld. Den skulle afvikles før
han kunne flyve frit - og det bedst betalte
job på ingeniørmarkedet var i patent-
verdenen.

Profesoratet (med eet »s« som på
spansk - det var jo trods alt ikke helt på
akademisk højde med et dansk profes-
sorat) i Ayacucho blev øjenåbneren for
behovet for samarbejde mellem den
forkælede og den arme del af verden.
Yrefattige studenter, der med en util-
strækkelig gymnasieuddannelse blev
gjort til ingeniører på fire år - efter at
de først skulle lære omgang med elek-
trisk lys og rindende vand - vakte med
deres engagement og energi et krav i
den unge dansker om at bruge sine
kræfter på at forbedre deres og deres
omgivelsers forudsætninger. Måske bi-
drog også Burkal-familiens nære til-
knytning til Ydre Mission til denne Da-
maskus-gang.

At Ayacucho blev arnestedet for en af
de mest brutale guerillabevægelser
»Den lysende sti« og at denne blev ledet

**Taler i
Trollemor
Generalkonsul
Jens Høgel**

af en af hans universitetskolleger med
en hel del af hans studenter som delta-
gere, fralægger han sig ansvaret for.
Che Guevara var i Ayacucho kort før
sin tilfangetagelse og død i Bolivia, og
Peru var et af Latinamerika's værste
eksempler på social polarisering - det
var den reelle baggrund.
På vej hjem fra Ayacucho, med en fast
beslutning om at gå ind i DANIDA og
styre store midler i retning af Peru, blev
vor ulandspejder reverenter talt
shanghaiet af UNDP i New York. En
toårig kontrakt - og så skulle det gå
hjemad. Men det blev til tolv år; i Mel-
lemamerika - mere guerilla og rigtig

n til Edinburgh

Vice President, international udlåning, Nordisk Investeringsbank (NIB), Helsingfors, Finland 1980-84
Bestyrelsesmedlem i et antal britiske grossistfirmaer (Carol's familie) samt Scottish Chamber Orchestra og Edinburgh Festival Theatre (1992) 1984

Direktør i Dunard Ltd, Edinburgh 1986-

Kgl. dansk konsul i Edinburgh-Leith (dækkende Skotland med undtagelse af Glasgow)

Kgl. dansk generalkonsul sammesteds 1990

Andre aktiviteter:

Næstformand, presse og information, Danske Studerendes Fællesråd (DSF) 1958

Formand DSF 1959

Medstifter af og første formand for International Student Centre, København 1961-65

Evaluering af fire NORAD (norsk udviklingshjælp) projekter i Jamaica, den Dominikanske Republik, Nicaragua, Costa Rica 1986

Studie af den Egyptiske Industribank for UNDP 1986

Medstifter af og kasserer for Danish-British Cultural Fund 1990-

Medstifter af og kasserer for The John Tunnell Trust (til fremme af unge kammermusik-ensembler) 1988-

Formand for Sail Training Association, Edinburgh-komiteen (tremastede skonnerter) 1991-

Adresse:

Royal Danish Consulate General
4 Royal Terrace, Edinburgh EH7 5AB

Skotland, UK

Telefon 031 556 4263

Telefax 031 556 3969

kirken gen 1993 i Edinburgh el ('52)

krig; i New York - bureaukrati og anonymitet; i Øvre Volta - det fattigste land på jorden men med pragtfulde mennesker; i Nairobi - mere bureaukrati midt i et endnu dengang næsten paradisisk land. Altsammen i den gode udviklings-sags tjeneste, med diplomatstatus (i Ouagadougou til og med på ambassadør-niveau) men med meget jordnære opgaver: Opbygning og forbedring af landbrug, industri, undervisning, sundhedstjeneste og statsadministration.

Men idealismen løb ud. Vor FN-bureaukrat fik i Nairobi jobbet med at koordinere FN-systemets bestræbelser

på at begrænse ørkenspredningen på jordkloden. En yderst spændende og udfordrende opgave, men ingenting at have den i, mest udpræget pengemæssigt.

Og da han sad i et FN-chefsmøde i Tunis og vedtog med sig selv at nu var det nok, han havde gjort sin u-landsværnepligt, blev han ramt af et af lynene fra den blå himmel med tilbud om at arbejde i en nystiftet NIB-afdeling for lån til nordiske u-landsprojekter.

Fire pragtfulde år i Helsingfors, men de tre børns krav på rødder (de var hverken danske eller amerikanske og ville aldrig blive finner) gjorde det uafvendelig nødvendigt at finde et blivende sted hvor alle fem familiemedlemmer kunne trives. Eksempler fra FN-kolleger viste med skræmmende tydelighed at blandede ægteskaber ikke bør betragte et af de to hjemlande som »hjemme« - og tredielandet blev Skotland.

Ingen af de fem har fortrudt det! Og vor ex-profesor, ex-FN'er, ex-bankmand kan nu pryde sig med en nedarvet, noget slidt generalkonsuluniform, og efter bedste evne varetage Danmarks interesser blandt de vennesele skotter.

Hvad var stjernestunderne på vejen fra Herlufsholm til Edinburgh?

Fysikundervisningen på Huamanga-universitet, hvor han kunne give næsten ubegrænset til modtagere med et ubegrænset behov.

De mange mange møder med Øvre Volta's vise og varme præsident Lamizana, som gav ham mulighed for virkelig at sætte sig ind i helt andre menneskers verden.

Arbejdet i NIB, hvor for engangs skyld viljer, midler og mål harmoniserede fuldt ud.

Fritider med de fem børn, der til hans store forkælelse alle var udstyret med de nødvendige og tilstrækkelige legemsdele og hjerneceller.

Udnævnelsen til konsul, som han følte var Dronningens og udenrigsministeriets anerkendelse af at han havde opført sig rimeligt i sin udlændighed - og måske indirekte et svar på hankespørgsmålet.

Og øretæverne? Dem vil vor halvtrinde, halvgamle, halvslidte, men endnu ikke halvskallede gammelherloviaer fortælle om over en kop øl, hvis han bliver inviteret. □

Og så går vi indenfor!

Lektor Mogens Jensen fortsætter sine erindringer

Skolebygningen blev renoveret samtidigt med, at Lassengården blev bygget i årene 1955 - 56.

Det var i mange måder en meget omfattende ændring - både udvendigt og indvendigt. Det umiddelbart mest iøjnefaldende var, at den midterste frontispice blev fjernet og indgangspartiet til skolebygningen helt lavet om. Der har i tiden derefter været ganske delte meninger om denne meget kraftige forandring af skolebygningens udseende, men der er vist ingen tvivl om, at langt de fleste mener, at det var et kolossalt arkitektonisk fejltrin. Bygningen ændrede karakter - og det havde den måske ikke fortjent.

Tagstenene blev udskiftet. Kuriosum: Dengang kostede en tagsten 1 kr. pr. stk, i 1981, da der igen blev fornyet tag, kostede den 10 kr. stykket. Men ved fjernelsen af de gamle tagsten opdagede man, at mange af spærene var i så ringe stand, at de skulle udskiftes, så udgifterne blev væsentligt større end forventet.

Der blev indlagt centralvarme. Indtil da havde brændeovne på humre og i lejligheder klaret hele opvarmningen. Mange fra tiden med brændeovnene vil endnu med skrækblandet fryd minde konkurrencerne om, hvem der kunne få sin ovn mest hvidglødende. Man vil også i sin senere opnåede modenhed undre sig over det mirakel, at der faktisk aldrig har været alvorlig brand på skolebygningen trods disse konkurrencer og trods utrolig letsindighed med aske og gløder. Natvægteren fandt ofte livskraftige gløder i papirkurven.

Alle humre blev istandsat. Lærlejlighederne blev ændrede og istandsat. Vaskesalene blev gjort pæne, men det bør dog tilføjes, at der stadigvæk kun var koldt vand i hanerne, bortset fra 2 brusere i hjørnet, hvor de lidt mere blødsødne kunne få varmt vand på kroppen. I øvrigt var man i alle mine år på sovesalen 2 om hver vaskekumme.

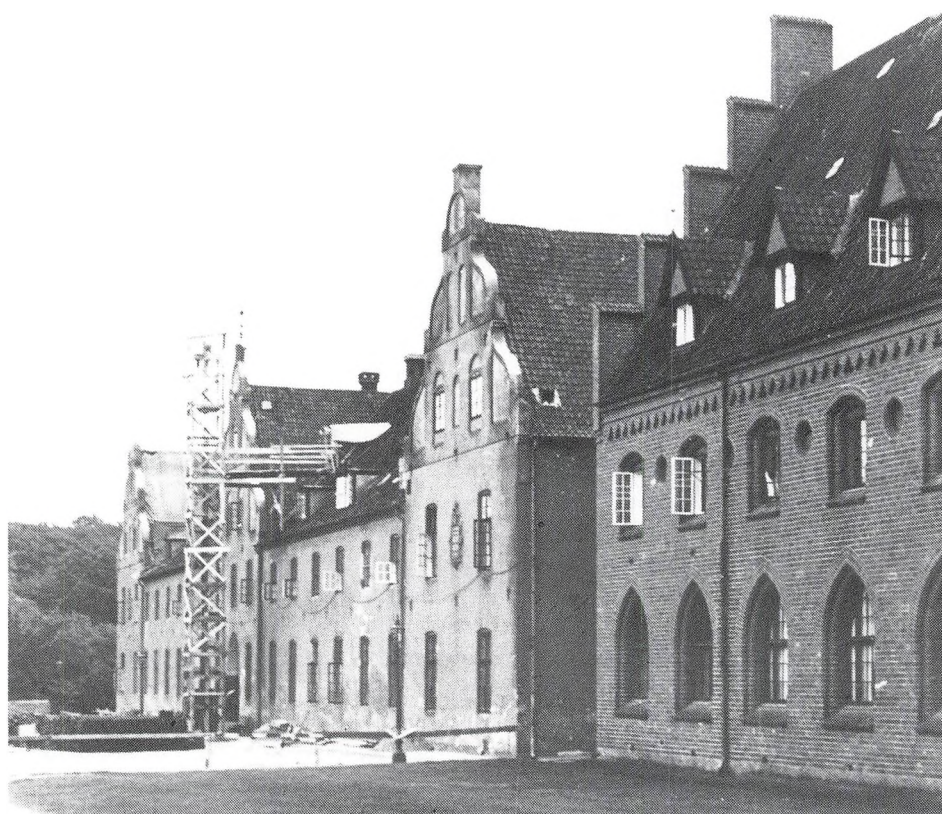
Nederste etage var den, der skete mindst med. Klasselokalerne forblev

stort set uændrede, dvs. med de gamle 2-mandsborde med fast bænke, de fleste steder i amfiteatralisk opbygning, og katederet behørigt hævet op i passende højde. Da de såkaldte nye og progressive skoletanker vandt frem, blev der overalt i landet og ved nybyggeri sørget for, at lærerne kom ned »på jorden« - i plan med eleverne. Ideen var, at eleverne så følte sig mere på lige fod med læreren. Der skulle dæl'eme være demokrati, ned med autoriteterne! Samtidigt eksperimenterede man med bordenes opstilling: Alle skulle kunne se hinanden forfra; man skulle samarbejde. Hvad opnåede man så ved det? Jeg skal klogeligt undlade at bedømme andre fag end mit eget: Matematik, men ifølge fagets natur bruges tavlen overordentlig meget, og med de nye opstillinger skete der det, at hvis eleverne sad traditionelt - altså på række - kunne de på bageste række ikke se, hvad der stod på tavlen, og stod bordene i rundkreds eller i firkant, fik to tredjedel af eleverne hold i nakken af konstant at have hovedet drejet 90°.

Men sådan var det ikke på Herlufsholm - dengang.

Sovesal Vest, hvor jeg residerede i 14 år, bestod (og består) som navnet siger af skolebygningens vestre halvdel - dog kun på 1. sal. - På 2. sal var Snolen blevet anbragt, og desuden var der lavet en del nye humre mod syd, som hørte til sovesal Øst. Alle gange og trapper var åbne. Der var ingen døre. Deres - altså dørenes - indtog skyldes sammen med fjernelsen af de smukke gamle paneler i Vylen branden på hotel Hafnia i København i 1973, hvor 35 mennesker omkom. Denne brand bevirkede, at brandmyndigheder over hele landet blev sat til at gennemgå de steder, hvor der overnattede flere end en familie. Der blev stillet strenge krav, som betød store ombygninger (og udgifter) til hoteller, lejrskoler, spejderhytter og kostskoler og heriblandt Herlufsholm. Alt var naturligvis i den gode sags tjeneste - brandsikring - men visse af kravene kunne godt virke noget overdrevne. Således forlangte man »høpshullerne« dækket til med træ, idet de i tilfælde af stærk opvarmning kunne tænkes at springe, og der dermed kunne komme fornyet næring til ilden.

Tilbage til udseendet i 56: Gange og humre havde ens gulvbelægning - brun asfalt. Selve humrene var, set med nuti-

Frontispicen rives ned 1956

dens øjne, meget spartanske. De var næsten alle 4-mands humre, og inventaret bestod af 4 stole, 4 skriveborde, 4 stole, 4 bogreoler - punktum finale! Bløde møbler, tæpper på gulve, gardiner, radio- og båndoptager var ikke tilladte, dels af hensyn til rengøringen, dels af hensyn til roen - og så skulle bogreolerne i øvrigt placeres langs væggen, ikke ud fra den, for det ville forhindre det frie udsyn fra de tidligere nævnte høpsehuller. Hvad så med udsmykning? Jo - plakater var da tilladte, men de måtte kun fastgøres i den liste, der gik halvvejs oppe på væggen. Det hele lyder lidt barsk og uden hygge, men det var ingenlunde tilfældet. Naturligvis var der nogle, der ikke gjorde noget som helst for at mildne på omgivelserne, men langt de fleste formåede at sætte et personligt præg på det hele således, at det virkede rart og tiltalende, og der var udpræget forskel fra hummer til hummer.

En gang om året så det hele anderledes ud, nemlig før jul.

Alle glædede sig, og den glæde måtte vi jo stimulere og vedligeholde. Derfor skulle der smykkes op på humrene. Der var 2 betingelser: Alt, hvad man pyntede op med, skulle være selvfremstillet og selve udsmykningen - ikke fremstillingen af den - måtte først hænges og stilles op den sidste uge før ferien. Kilometervis af farvestrålende guirlander, hjerter i alle størrelse og faconer, mængder af pragtfulde påhit så dagens lys. For at stimulere den naturlige konkurrencetrang (og måske også for at sætte de mere træge i gang) kappedes

Nyhave med gangbroen 1956

man om, hvilket hummer, der var bedst udsmykket. Dommerkomiteen bestod af rektor + frue + min kone, og der var præmier til de bedste. Det foregik en række år og blev mere og mere omfattende. I 1962 havde Crone - Blanner - Eggert - Rasmus opbygget et fantastisk nisselandskab med huler og grotter - alt i vat, uld og silkepapir. Et par timer før bedømmelsen skulle finde sted, ville de lige afprøve virkningen, når alle lysene blev tændt! Ak, ja - men det lykkedes da at nedkæmpe ilden, inden vinduet var brændt helt ud. Stank af brand og sod, hvor der før havde været vat, og 4 fortvivlede drenge. Men pludselig denne underlige blanding af galgenhumor og gå-på-mod, som Herlovianere udviser, når de er bedst: »Vi klarer det!« - og

det gjorde de, og 2 timer efter stod de med den totale genopbygning - imponerende! (De vandt 1. prisen).

Eller Pep + co. året efter. De ville ikke risikere ildsvåde, og derfor fortsatte de en anden linie, som så småt var begyndt nogle år i forvejen: Natur. Men dette overgik alt, hvad der er set før eller siden: De omdannede hummeret til en skovsø! De havde udsprændt plastik over hele gulvet, hævet det i siderne, fyldt vand i og »beplantet« bredderne med træer - birk, gran m.m., frisk hjembragt fra skoven. Rundt om i træerne sås der masser af fugle, »lånt« på Nærtikum, og blandt buskene forneden kikkede harer og ræve frem.

Efter det gik vi tilbage til papirguirlanderne.

Særdeles velbesøgt novemberfrokost!

Den store tilstrømning fyldte snart det bageste reserverede lokale, men med et par ekstra stole og alligevel et par deltagere lidt uden for portalen lykkedes det. I alt var vi 19 - flere end der sædvanligvis møder ifølge den fremlagte protokol. Jeg tog ikke tid på stopuret, men faktisk mener jeg, at der gik ganske få sekunder inden snakken gik og det var om skolen og måske på et tidspunkt mest om generalforsamling og efterfølgende urafstemning. Interessen var glødende, men i al fordragelighed. D.v.s. det er på ingen måde nødvendigt at skrive et heltekvad i krøniken ved denne lejlighed.

Ved denne frokost var det ikke helt muligt at spise

hurtigt, hvis det var det man ville. Men så kan vi sige, at der blev startet noget helt nyt: En fond! Forstået på den måde, at alle betaler et beløb. Af dette dækkes regningen og et eventuelt beskedent overskud anbringes sikkert.

Pengene skal anvendes som det bliver afgjort af frokostdeltagerne. På denne novemberdag var det beskedne overskud kr. 180. Det kan naturligvis øges, især hvis der kommer mange deltagere. Som nu f.eks. ved julefrokosttid, tirsdag den 1. december 1992 kl. 12.00.

Slott ('64)

EF-observatør

Af Per Beyer Hvalkof ('55)

I oktober nummeret indledte Per Hvalkof sin beretning om en periode som EF-observatør i det forhenværende Jugoslavien.

Beretningen afsluttedes primo maj 1992.

En anden borgerkrig tog nogle sider fra Hvalkof sidste gang. Her fortsætter vi så.

SPLIT. To dage senere blev jeg beordret som næstkommanderende i et regionscenter, der skulle oprettes i Split og have Den Dalmatiske Kyst fra Karlobag (ikke at forveksle med Karlovac) til Montenegro som ansvarsområde. Indtil nu havde alle observatører været fast stationeret i Zagreb, hvorfra de blev sendt på endags missioner eller missioner af flere dages varighed. Dette var selvsagt en u hensigtsmæssig ordning. Man må have folk permanent i hele operationsområdet, så de neutrale og de lokale myndigheder kan opnå et gensidigt tillidsforhold, og så observatørerne kan lære områdets problemer og geografi at kende. Derefter bør man gradvist udskifte folk og derved opnå kontinuitet, respekt samt undgå at blive taget ved næsen.

Min chef skulle være en italiensk ambassadør. Han erklærede straks, at han tog sig af de politiske problemer, og at jeg skulle ordne det praktiske. Vi fik en meget kortfattet briefing, og jeg fik meget frie tøjler.

På grund af kamphandlinger kunne vi ikke køre til Split. Vi måtte gennem Slovenien og sejle med en gammel bornholmerbåd fra Rijeka den 22. oktober om aftenen. De kroatiske myndigheder havde reserveret kahytter til os. Færgen var fyldt med flygtninge, der, om jeg så må sige, »flygtede« hjem i forhåbning om, at vores permanente tilstedeværelse på kysten ville bringe fred. I skibets tæt pakkede cafeteria sad vi nær ved en yngre kvinde, der havde sine og sine børns ejendele i to plastikbæreposer. Hun havde en halvstor knægt og en ca. halvandet år gammel

størrelse. Børn er jo en Guds gave og en vis mands plage. For den trætte moder var den yngste helt klart det sidste. Ungen væltede plastikposerne, løste snørebånd op etc. Efter at have set lidt på dette blev min kahytskammerat og jeg enige om at hanke op i unger, poser og dame og få dem installeret i vores kahyt. Selv indstillede vi os på at tilbringe fuldmåneskinsnatten på skibets soldæk. Det var jo den rene luksus for en naturelsker at få lov at sejle langs Adriaterhavskysten i måneskin og så oven i købet at få løn for det. Ved midnattid, da jeg gik ned i restauranten for at få en kop kaffe, stod kvinden pludselig foran mig med en øl, som jeg absolut skulle have. Der var ingen vej uden om. Hun talte godt engelsk, takkede igen og fortalte så familiens lidelseshistorie - en af de hundreder identiske jeg har hørt. Huset i Zadar bombet i grus, manden ved fronten nær Knin, hun og børnene som flygtninge i Slovenien, men nu trode hun på fred og kunne nok bo hos sine svigerforældre - og så sluttede hun: »Men jeg er et rigt menneske, for nede i den kahyt I gav os, ligger mine to drenge uden en skramme,« og så lyste hendes for tidligt furede ansigt med de smukke mørke øjne af glæde og varme, og jeg tænkte på, hvor mange af mine forkælede landsmænd, der ville have kaldt sig selv rige i en tilsvarende situation.

Ved ankomsten til Split begyndte mit job for alvor. Et hovedkvarter med plads til 70 EF-folk inklusive kontorer m.m. skulle findes, en organisation skulle opbygges, kontakt til JNA, de kroatiske væbnede styrker, borgmestre, krisekomiteer og Røde Kors skulle viderebygges eller etableres, tolke og forbindelsesofficerer skulle fremskaffes m.m.m.

Vi lejede os ind på de fire øverste etager på »Hotel Split«, meget lækkert. EF har ikke klaget over kontrakten. Der var i forvejen ca. 300 flygtninge fra Krajina på hotellet.

Nu kunne organisationen påbegyndes; men det var ikke så let med knap 70 mejeriudklædte folk, som jeg ikke havde noget kendskab til. På med vanten. Fem officerer fra Holland, Frankrig, Tyskland, Grækenland og Spanien kom til at danne en operationssektion. Det administrative lededes af en quartermaster, fransk underofficer. Sekretæren (senere to) var ligeledes fransk og talte kun sit modersmål, hvilket indledningsvis gav lidt problemer, da al korrespondance foregik på missionens officielle sprog, engelsk. Regnskabsføreren var i samme båd, hvorimod kommunikationssektionen virkede perfekt fra første sekund, her var den ene franskmand oprindelig immigrant fra Afghanistan, og den anden var halvt skotte, og de havde ingen sproglige problemer. Lederen af transportsektionen talte også engelsk, men han havde til gengæld fornøjelsen af 16 italienske chauffører. Organisationen virkede i løbet af to dage takket være disse franske og italienske underofficerers vilje, energi og professionalisme, men selvfølgelig også fordi observatørerne havde samme holdning, de kunne bare først rigtig komme i gang, da det administrative var på plads.

Erfaringerne fra FN-missioner har vist, at det har stor betydning at vise flaget. Selvfølgelig lykkes det ikke altid, men ofte virker det særdeles hæmmende på stridbare gemytter, at neutrale internationale øjne hviler på begivenhederne. Så vi anbragte straks permanent stationerede teams i Zadar, Sibenik og Dubrovnik. Området mellem Split og Dubrovnik blev gennempatroljeret for at finde ud af situationen her. Alle blev beskæftiget med bilæggelse af stridigheder, lokale våbenstilstandsforhandlinger, evakuationer af militæ-

re etableringer, udlevering af lig, besøg i udslettede landsbyer, fængsler, møder med fortvivlede kroatiske mødre, hvis sønner ikke var kommet hjem efter aftjent værnepligt i JNA, møder med JNA - hustruer hvis hjem blev plyndret af Ustachies, og hvis børn blev generet på vej til og fra skole, henvendelser fra borgmestre hvis byer var blevet udslettet og flertallet af befolkningen myrdet o.s.v. o.s.v. o.s.v. Ja, der var nok at tage fat på - fire timers søvn blev det normale.

Resultater opnåedes, men kampene omkring Zadar, Sibenik, øst for Split ved Cinj og især omkring Dubrovnik fortsatte.

I begyndelsen af november intensiverede JNA artilleriangrebene mod Dubrovnik, og af og til suppleredes disse med bombardementer fra luften. Byen var totalt omringet. Blokade af havnene på hele Adriaterhavskysten iværksattes. Afløsning af vore folk blev næsten umulig. - Nu er det sådan, at fredsbevarende observatører ikke er

sendt ud for at blive slået ihjel. Reglen er at en observatør, der kommer under ild straks søger dækning, (*højtlesning for dværge*), men når beskydningen ophører, fjerner han sig omgående ud af området, og han vender under ingen omstændigheder tilbage, før en holdbar våbenhvile er trådt i kraft. Denne regel kunne man i princippet følge i hele missionsområdet, men ikke i Dubrovnik, hvilket jeg, som ansvarlig, havde det skidt med. Fra højeste sted havde disse observatører ordre til at tage stilling til, om de fandt det urimeligt at forblive i byen. Men de var under et urimeligt hårdt pres, dels fordi det ville være et prestigetab for EF, hvis de trak sig ud, dels fordi befolkningen i Dubrovnik betragtede dem som den sidste livline, og endelig fordi det er en hård belastning at være under artilleriild i længere tid, ikke mindst, når man i forvejen er omgivet af dybt fortvivlede flygtninge og andre tragedier.

- Den 10/11 meddelte jeg Zagreb hovedkvarteret, at nu var det nok. Sva-

ret lød: »Tag dem ud«, så jeg havde frie hænder. - Sammen med min hollandske operationsofficer lavede jeg en hurtig plan, indkaldte repræsentanter for kroater og JNA og forelagde dem sagen, der lød således:

1. EF-observatørerne skal ud af Dubrovnik nu!

2. Vi skal bruge en færg.

3. Denne færg skal fyldes med mad, vand, soft drinks og medicin til befolkningen i Dubrovnik. (Vand- og elektricitetsforsyningen i byen var totalt ødelagt.)

4. Ud over observatørerne vil vi have følgende med ud i nævnte prioritetsrækkefølge: Sårede, alvorligt syge, gravide, kvinder med små børn, gamle over 60 samt udlændinge.

5. Ansvar for udvælgelsen af flygtninge må påhvile krisekomiteen i Dubrovnik. (Krisekomiteen kan sammenlignes med Frihedsrådet.)

Planen blev godtaget af begge parter, med den rimelige tilføjelse, at JNA forlangte færgen kontrolleret af dem i Montenegro, så de var sikre på, at vi ikke bragte våben, ammunition og tropper med. Færgen skulle ligeledes kontrolleres i Montenegro, når vi havde hentet flygtningene.

Tirsdag den 11/11 var alt på plads. Sammen med fem andre observatører, deriblandt kaptajn T. Breck fra Aalborg, sejlede jeg med en lille færg fra Split til øen Hvar, kørte tværs over øen til byen Hvar, hvor det gode skib Slavija, en gammel dansk færg, lå i havnen læsset med forsyninger til Dubrovnik, hvortil det havde været på vej, da flådeblokaden startede. Udover besætningen og os var der seks lastbilchauffører og to passagerer. Efter en nats sejlads ankom vi til flådebasen Kokakotorska ved Zelenika i Montenegro. Efter nogen parlamentaren fik vi lov til at gå til kaj og blev modtaget af en kommandørkaptajn, der erklærede, at han intet havde hørt om vores ankomst. Jeg gav ham et kopi af den endelige aftale, som var godkendt både i Zagreb og Beograd. Han hævdede fortsat intet at vide om den og gjorde i barske vendinger opmærksom på, at JNA betragtede skib og besætning som kriminelle på grund af, at skibet tidligere havde deltaget i en politisk fredskonvoj til Dubrovnik, hvor tropper var blevet smuglet i land. Derfor skulle skibet beslaglægges, besætningen arresteres, og no-

gen stod måske til dødsdom. Jeg gjorde ham i klart sprog opmærksom på, at aftalen var godkendt på højeste plan, at han omgående havde at kontakte forsvarsministeren i Beograd via sin chef for at få aftalen bekræftet, at EF-observatørerne og jeg under ingen omstændigheder havde i sinde at forlade skibet og besætningen, før vi igen var på kroatisk territorium, samt at jeg her og nu skulle have rådighed over en telefon og en fax, så jeg kunne melde til Zagreb og Split. Så ændrede han pludselig optræden. En jugoslavisk officer er ikke vant til at blive sagt imod. Muligvis var hans optræden bluff. Jeg var overbevist om, at han var informeret om alt. Faktum var, at den hvidklædte degn fra Vendsyssel plus en tysk kollega i løbet af kort tid var installeret i noget, der mindede om et smuglerkontor på kajen, og der var både telefon og telefax, som virkede. De fire øvrige observatører var blevet om bord med ordre til at holde nøje kontrol med mandskab og last. I de følgende 12 timer glødede telefon- og faxforbindelse. Jeg anmodede Head of Mission i Zagreb om at bruge de højest tænkelige politiske og militære kanaler for at lægge pres på den øverstbefalende i Zelenika. Samtidigt fandt endeløse og meget barske forhandlinger sted med diverse højtstående officerer, der dukkede op i det lille kontor. Jeg bad Head of Mission om en utvetydig ordre til at forblive på Slavi-ja, til skibet igen var i Split. Den ordre fik jeg omgående. Kl. 20.00 sluttede vi forhandlingerne uden resultat. Jeg fik en telefonlinie stukket om bord på skibet, så der fortsat var forbindelse med omverdenen, og briefede dernæst mine kolleger. Klokken 21.00 stormede ca. 100 aggressive soldater med afsikrede våben om bord og forsøgte at genne os op i skibets bar og skille os fra mandskabet. Til deres store forbløffelse nægtede vi og trak vores diplomatpas frem. Dette havde en effektiv virkning. Officeren, der havde kommandoen, blev straks medgørlig. Skib og besætning skulle kontrolleres, og vi kunne overvåge det hele, hvilket vi gjorde specielt med henblik på besætning og passagerer. Alt blev endevendt, hver en stump. Over telefonen meldte vi via Sarajevo til Zagreb om situationens udvikling. Soldaterne blev mere og mere venlige, som tiden gik, og ved totiden om natten forlod de os.

Slavia 13. november 1991

Kl. 07.00 om morgenen den 13/11 begyndte vi forhandlingerne igen - ingen fremskridt - intet nyt. Kl. 09.00 væltede soldaterne atter om bord, men denne gang med sikrede våben og et venligere sindelag. Alt blev igen undersøgt. Der var fortsat intet nyt fra Zagreb - blot besked om, at man gjorde sit bedste. Endelig kl. 12.20 blev der givet grønt lys fra Beograd, og kl. 13.00 kunne vi sejle. Første hurdle var passeret.

Kl. 15.00 nærmede vi os Dubrovnik i smukt vejr. På afstand kunne man kun se skønheden. Ville det nu lykkes at få vore 14 kammerater helskindet ud, eller kunne man risikere, at en fortvivlet og desperat befolkning ville tage deres »livsforsikring« som gidsler. Jeg tænkte på oplevelser fra Kurdistan eller beskrivelser fra Libanon. Ved indsejlingen til

GRUZ-havnen, der er Dubrovnik's ny havn mod nord, fik jeg via skibsradioen kontakt med min landsmand premierløjtnant E. W. Knudsen på Hotel Argentina, der var vores stedlige base, og gav ham signal til afgang, så jeg kunne forvente, at observatørerne ville kunne nå frem til skibet, samtidig med at losningen ville være afsluttet. Havnen så herrens ud, osende brande, udbombede bygninger overalt, sænkede skibe etc. Planmæssig losning og lige før mørkefald ankom de hvide køretøjer med 14 hele kolleger - perfekt - om bord med dem. Men i hælene på dem 16 journalister fra verdenspressen, som også ville med om bord. Jeg måtte fortælle dem, at de i følge aftalen sorterede under krisekomiteen, som ud fra prioritetsrækkefølgen skulle udvælge de øvrige pas-

sagerer. Men da der lød spredt skydning i området, besluttede jeg mig til at lade dem komme om bord. De for straks hen efter deres fine biler, hvorfor jeg måtte belære dem om, at de kunne tage deres fotogrej og private ejendele med, men at Mercedeser og Toyotaer måtte efterlades, da vi skulle have alle de levende mennesker med, vi kunne have, og i den forbindelse var biler ganske værdiløse. - Ingen mukken! Endelig dukkede repræsentanter for krisekomiteen op - fortvivlede og udkørte og deres liste over flygtninge var ikke klar. Så vi enedes om at starte med at tage passagerer om bord kl. 07.00 næste morgen. Vores satcom fra Hotel Argentina blev etableret på skibet, så vi havde atter forbindelse med den store verden. Fredelig nat, - kun lidt spredt skydning med håndvåben.

Den 13/11 kl. 07.00 blev politispæringer på kajen rendt over ende af flere tusind mennesker, der væltede om bord. Vi var magtesløse, og krisekomiteen var end ikke dukket op. Ved hovmesterens hjælp bad vi over højtaleranlægget alle, der ikke stod på krisekomiteens lister om at gå fra borde, og vi gjorde især opmærksom på, at mænd mellem 16 og 60 år ikke kunne komme med, da de ville blive taget som krigsfanger, når vi returnerede til Zelenika for den næste kontrol. - Absolut intet hjælp. Kl. 08.15 ankom en repræsentant for krisekomiteen endnu mere træt og udkørt. Listerne var nu i orden, men alle de, der stod på dem var endnu i land, og de forkerter var om bord. Det var svært at sige til en mand i den situation, at han og hans folk selv måtte bringe orden i dette kaos, samt at jeg agtede at sejle kl. 12.00 med hvad, der på dette tidspunkt måtte være om bord. Det var nødvendigt at rådgive om, hvordan det rent praktisk kunne klares, og netop på det tidspunkt dukkede en ung vildt udseende læge op på arenaen. Han havde et medfødt organisationstalent ved siden af, at han nød befolkningens store respekt. Der kom gang i omrokingen. Men så ville krisekomiteen have mig med i en båd sydpå til Cavtat for at forhandle med JNA i et par timer. Dette nægtede jeg, og humøret hos disse velbegavede, trætte af stort ansvar tyngede mænd blev endnu ringere. Zagreb ønskede, at jeg sejlede hurtigst muligt, og jeg bad dem så om at overlade beslutningen

herom til mig, hvilket skete. EF-ministre og andre VIP'er, der havde fået opsnuset vores satcom nr. blev lidt af en plage, og mine svar på slige opkald var formodentlig ikke lige diplomatiske eller venlige. - Kl. 11.40 var der kommet så mange meldinger fra mine 19 kolleger, der var spredt over hele skibet, at det var klart, at problemet ville være løst i nær fremtid. Så jeg tilkaldte krisekomiteen og meddelte dem, at vi udsatte afrejsen til kl. 13.00, samt at jeg var villig til at tage tre af dem med til våbenhvileforhandlinger i Zelenika, hvis vi kunne arrangere dette med JNA over kystradioen. Vi ville så kunne forhandle, medens skib og flygtninge blev undersøgt, og på tilbageturen måtte de så arrangere, at en lodsbåd eller lignende kunne tage dem op i åben sø ud for Dubrovnik; så kom der julelys i de trøtte øjne, og aftalen gik i orden.

Kl. 13.00 meldte jeg fra på nettet til Zagreb, da vores satcom kun kunne virke stationært, og så sejlede vi. Skibet var beregnet til 1200 passagerer, sagde man, men vi havde 3200 voksne om bord plus børnene, som vi ikke havde tal på. Alt i alt mærkede vi os nok de 4000. - Nogle har bebrejdet mig, at jeg overtrådte de internationale søfartssikkerhedsregler, og det gjorde jeg, men for mig var det totalt uden betydning i denne forbindelse. Dels var der ingen tunge lastvognstog på vogndækket - altså ingen vægtproblemer - og dels betragtede jeg det gode skib Slavija som en redningsflåde i sig selv. Redningsflåder er jo ikke fyldt med ekstra redningsflåder efter et kinesisk æskesystem. Hvem ville for øvrigt være i stand til at udvælge, hvilke mennesker der i givet fald skulle sendes i land til eventuelle ny bombardementer - ikke jeg!

Tragedierne med mødre, der skulle skilles fra deres teenagesønner, koner der skulle sige farvel til deres mænd o. s.v., havde været stride nok i løbet af formiddagen.

Vogndæk, trapper, gange, cafeteria m.m. var overfyldt med flygtninge. Det var vanskeligt at bevæge sig rundt på skibet. Vinden blæste op, og i samme øjeblik vi var ude af havnens læ, var vi i en forrygende storm, og var der noget, som de i forvejen rystede, udmattede og fortvivlede flygtninge ikke fortjente, så var det at blive udsat for dette naturens lune. Jeg elsker at opleve elementernes rasen, men her kunne jeg godt

have undværet det. Tidligere erfaringer har for mig bevist sandheden i, at når mennesker kommer i ekstreme situationer, så kommer enten alle de dårligste eller alle de bedste egenskaber frem i folk. På denne tur, som under normale forhold kun skulle have varet et par timer, men som rent faktisk tog seks timer, observerede jeg kun de smukkeste menneskelige egenskaber hos samtlige mine rejsefæller. Skibets besætning, de flygtninge, der ikke var søsyge, og mine kolleger ydede en helt formidabel indsats, så det midt i elendigheden på sin vis blev en smuk oplevelse.

Jeg havde bedt Zagreb gøre alt, for at den næste kontrol i Zelenika skulle blive human, værdig og hurtig, og det blev den. Mens jeg forhandlede med krisekomiteen og JNA, overvågede mine kammerater undersøgelsen af passagerer og skib, og de reddede liv. Soldaterne opførte sig eksemplarisk, men alt blev undersøgt også om ben i gips virkelig havde grund til at være i den emballage. JNA-læger og medbragte Røde Kors læger fra Dubrovnik samarbejdede om dette job. - Forhandlingerne i land forløb rimeligt, og kl. 02.00 den 14/11 var formaliteterne ovre, hvorefter vi stod ud af havnen kl. 05.00. Det så ud, som om missionen var lykkedes, bortset fra at vi havde måttet lade en hårdt såret ung pige indlægge på hospitalet Zelenika. - Men helt ovre var problemerne ikke. Stormen havde ganske vist lagt sig, så de tre folk fra krisekomiteen kom vel over i en havnepolitibåd ud for Dubrovnik, og vi fortsatte mod Split. Ved øen Korcula modtog vi informationer om, at det jugoslaviske luftvåben og flåden henholdsvis bombede og beskød Split og øen Brach, og så var det jo ikke lige sagen at sejle dertil. Over skibradioen fik vi aftalt med flåden, at vi kunne sejle uhindret til Pula på Istriens sydspids. Turen gik nu fint, alle blev godt forplejet, men det var ikke en luksustur - især ikke for flygtningene på vogndækket og på trapperne. En hårdt såret mand døde, men lyspunktet var to vellykkede fødsler. Så den 15/11 nåede vi i silende regn frem til Pula med overskud på passagerlisten. De fleste flygtninge gik i land her, men alt var fortvivlende desorganiseret fra myndighedernes side. Kl. 05.00 sejlede vi videre til øen Losjani, hvor nogle hundreder sattes i land, og derfra til Rijeka, hvor de sidste for-

På vej til Dubrovnik 4. december 1992. Minister Davoris Rudolf

lod os kl. 15.00. Missionen var gennemført og opgaven løst.

Efter hjemkomsten til Split gik der små tre uger med det normale arbejde. Men den 3/12 bad den kroatiske minister Davorin Rudolf mig om at tage med ham og to andre ministre til Dubrovnik og starte nye forhandlinger, som han havde arrangeret. Den 4/12 sejlede ministrene, to af mine kolleger commander H. van de Beek (Holland) og premierløjtnant L. J. Brolund (dansk serbokroatisk-talende) og jeg i en lille lækker motorbåd. Der havde faktisk været rimeligt roligt i Dubrovnik siden evakuationen. Den 5/12 sejlede vi til forhandlinger i Cavtat lidt mod syd. Intet resultat, men aftale om nye forhandlinger d. 6/12 kl. 10.00. Om aftenen var vi til en dejlig koncert i stearinlysskær i den gamle by. Der var uregelmæssigt skyderi med håndvåben fra højderne omkring byen. Ved 20.00 tiden gik et projektil gennem to hjørnevinduer i Hotel Argentinas restaurant, da vi skulle spise, men ellers var natten rolig.

Den 6/12 kl. 06.05 vågnede jeg ved kendte uheldsvangre lyde. Der var ikke tvivl - vi var under artilleriild. Ved at trække gardinerne fra fik jeg også den visuelle oplevelse - nedslag overalt - wire-guided missiles over hovedet. Opbarbering i saltvand - det ville tage tid at få kommunikation etableret. Da jeg mødte hotellets øvrige indvånere, fik jeg oplyst, at skydningen var startet 05.35. Man har engang imellem glæde af et godt sovehjerte og nedsat hørelse. Klokkeren 07.15 lykkedes det mig at få sendt en kraftig protest og en anmodning om øjeblikkelig standsning af skydningen til general Strugar og admiral Jokic i Montenegro og Cavtat. Dernæst lykkedes det at få meldt til Split og anmodet om assistance fra Zagreb og Haag. Klokkeren 07.40 faldt de første granater i den gamle by. Flere protester blev sendt - intet hjælp. Intensiteten steg. I de hedeste perioder var der 16 nedslag i minuttet, i de fredeligere 6-8. Vi observerede, meldte, førte log, snakkede, læste og spiste. Lokale sang, spillede klaver og hotellets kat

blev lukket ind. Ingen panik, men galgenhumor og sund fornuft. Jeg glemmer ikke de mennesker. Hotellet blev ramt i et hjørne af et batterilag - store glasvinduer har en imponerende lyd, når de knuses. Den gamle by stod i luer. Vores båd med det store EF-flag fik en fuldtræffer. Efter 12 timer sluttede seancen. Admiral Jokic sendte en undskyldning - man havde mistet kontrollen med en enhed. General Strugar (JNA, øverst kommanderende i området) sendte et andet signal, hvoraf det fremgik, at ødelæggelserne i den gamle by skyldtes, at kroatiske enheder var i indbyrdes kamp. Den 7/12 var der ro. Der var kun 19 dræbte og 62 hårdt sårede. En tredjedel af den gamle by var i ruiner. Røde Kors flagene på de gamle klostre havde været gode mål. - Kroaterne inviterede to serbiske fotografer og to civilklædte officerer på besøg. De blev hentet og brugte mange timer på at se på skaderne. Jeg tror ikke, de havde det godt med det.

Befolkningen var straks igang med oprydningen, og i løbet af to dage så

byen køn ud igen. Den kan reddes og genopbygges. Murene står som smukke kulisser. Man byggede solidt i gamle dage.

Den 8/12 sejlede vi igen til Cavtat (i en anden båd), og efter kun fire timers forhandlinger fik vi en absolut god lokal våbenstilstandsaf tale underskrevet af alle tre parter. Den har stort set holdt til nu (april 92). Dubrovnik - området har siden været det mest velfungerende, og frem for alt fik vi derefter (lidt senere) EF-observatører på begge sider

af fronten. Dette er essentielt i enhver fredsbevarende operation og dette havde jeg kæmpet for fra starten. - Verden blev oprørt over ødelæggelsen af de gamle smukke sten i Dubrovnik - turistattraktionerne - ja, det var en tragedie: men det havde været dejligt, om verden havde været lige så ophidset over f. eks. ødelæggelsen og de døde i Vokovar eller andre steder.

At have med fredsbevarende operationer at gøre stiller krav om militær baggrund, sund fornuft, dyb respekt for

sine medmennesker, stor tålmodighed og en veludviklet sans for humor. Hvis jeg opfylder nogle af disse krav, så kan jeg takke min familie, Herlufsholm, Den Danske Hær og De forenede Nationer for det. Årene med dette arbejde har været de bedste i mit liv.

Til slut er det mig magtpåliggende at understrege, at jeg var en af 22 danskere. Alle de andre har lignende eller langt mere dramatiske oplevelser at berette om.

□

Rapport fra Herlufsholm netop nu

Af lektor Mads Nielsen.

Skoleåret 1992 startede på Herlufsholm en uge tidligere for 1.g, som dermed fulgte sidste års forsøg med en indskolingsuge op. Behovet for at ryste den meget forskelligartede flok sammen, og ikke mindst for at lappe huller i den nødvendige viden, er markant. Især udenlandske elever har haft brug for skolens tilbud om efterfølgende støtteundervisning. Den falder naturligvis mest i dansk, men også i det forsømte fremmedsprog (oftest tysk) eller i matematik, hvor eleven måske har fulgt andre pædagogiske systemer.

Men knap havde vi smøget ærmerne op, før der som bekendt blæste en storm op. Den megen blæst i mediernes og meget personlige reaktioner blandt både elever og lærere stillede enorme krav til koncentrationsevne og arbejdsmoral. Men da alle i lærerkorpset hurtigt var enige om, at vores opgave var at forfølge de mål vi hele tiden har arbejdet imod, så blev det signalet udadtil. Og især eleverne forstod hurtigt dette signal. Vi kan godt sige, at der har været arbejdet hårdt på Herlufsholm i dette efterår, trods pressens distraktioner. F.eks. har elevrådet markeret sig med en bevidst indsats for at undgå tendenserne til polarisering og konfrontation. Trods presse- og forældreferater og -indlæg i ledelsesstriden vedtog elevrådet, at de var ansvarlige for fællesskabet og elevinteresserne langt frem i tiden. Et synligt resultat af arbejdet er opslutningen bag Operation Dagsværk for første gang. På en arbejdsdag i november kan elever tjene penge som vil blive videregivet til hjælpearbejdet i Somalia.

At der er en verden uden for Herlufsholm,

skal man som bekendt ikke kigge i dagspressen for at få bekræftet. Men to elever fra grundskolen deltog i september-oktober i en European Youth Conference i England. Det var Kristian Hvass og Lian Salomon som på den måde repræsenterede Herlufsholm, dels i diskussioner og aktiviteter på Henley College, dels som gæster i engelske hjem hvor de besøgte engelske jævnaldrende. Programmet omfattede unges problemer i EF, men man diskuterede også forholdet til Østeuropa og til indvandrere og flygtninge.

Hjemme på skolen har man kunnet glæde sig over gæstelærere. Et ægtepar fra Dresden udvekslet med Benny Njor har især undervist i underskolen, mens Jens Krogh-Madsens engelsktimer i gymnasiet har været læst af en amerikansk kollega på regulært jobswap. Krogh-Madsen har til gengæld i fire uger arbejdet på Hebron Academy i Maine, USA. Det betyder en personlig kontakt til en amerikansk kostskole af mange på størrelse med Herlufsholm. En tilsvarende kontakt har undertegnede og i egentlig forstand »Deres udsendte« fået i Connecticut gennem 3 uger på Pomfret School. Her fik de 14-18 årige et kursus i nordisk litteratur fra Villy Sørensen over folkeviser tilbage til de nordiske myter - og retur til Anders Bodelsen via Andersen og Blixen (i engelsk oversættelse!) Også her er der tale om en kostskole, og genbesøget falder i marts 93. Indtil da dyrker eleverne fra de to skoler en »brevklub« og drømmer om udveksling af kor eller lignende. Time will show.

To gammelherloviaanere har støttet vores bestræbelser på internationalisering: Frantz Bernstorff har formidlet

kontakt til Atlantic College i Wales som gæster os med deres skolekor senere på året, mens Jens Ammendrup har forbindelsen til Ardingly College, en Sussex-skole som sender en lærer, der kan orientere om deres program for Young Europeans.

Endelig skal nævnes skolens kontakter til de tidligere jerntæppeløbere: som Herlufsholms leder af internationale projekter drog Krogh-Madsen i september på recognoscering i Polen. Sammen med Mogens Melchiorson (samf.fag) og Krarup-Christensen (naturfag) besøgte han skolemyndigheder og gymnasie-kolleger i Sopot, hvorfra vi kan vente genbesøg i november. Et direkte og helt personligt indtryk af de urolige forhold i Rusland fik eleverne gennem besøg af professor Maxim Levelev, Sankt Petersborg, som holdt sit foredrag på dansk!

Faglige ekskursioner og mere specielle projekter har været afviklet i normalt omfang. Et længe næret ønske om at opleve Dan Turell som litterær stand-up comedian - live - gik i opfyldelse i oktober, takket være et lykkeligt samarbejde med vores naboer på Lille Næstved skole - som havde halet aftalen i land. Gammelherloviaanere, lærer på Ll. Næstved Pia Christiansen bød fænomenet velkommen i en propfyldt Helenhal, hvor endnu en generation af undrende og beundrende skoleelever så det åndelige slangemenneske sno sig i tale og tanke, mens den lille tvivl hviskede: Hvad mon der bliver af hans ryggrad?

Forældre har deltaget i det »normale« skoleprogram som gæster ved Bleballet. Det lignede ikke det højroastede orienteringsmøde i begyndelsen af skoleåret, men forløb med stil og god stemning, og ingen tog hverken ordet eller pindemadderne ud af munden på hinanden.

Gymnasiets komedie bliver i år til et teamwork mellem 2.g og tre instruktører, Hans Hansen, Anne Sofie Hansen og Nils Aarsø. Forstillingen er skræddersyet af Hans Hansen, som forventes at sætte Elverhøj (Eleverhøj?) på gloende pæle med skæg og ballade; næsten kongeligt og i hvert fald litteært, idet de kanoniserede kulturbomber fyres af i den »danske kanon« fra Elverhøj - noget ganske andet end hovsamissiler fra pressen, siges det. Så det glæder vi os til. □

Fugle- skydnings- film

Af Jannik Vaa ('88)

For at følge op på Anders Kjellbergs og min annonce i Herlovianeren angående en film om Fugleskydning, vil jeg hermed fortælle at projektet desværre ikke blev gennemført fuldt ud i år, da der opstod visse vanskeligheder fredagen inden. Vi fik dog optaget de vigtigste »skud« samt to gode interviews med henholdsvis Gnisten, som også spillede en lang og smuk orgelsekvens for os, og to 25 års jubilare: Jens Hage og Steen Steincke. Lydsiden af filmen er således næsten færdig, og vi mangler herefter blot supplement af en hel del billeder, som vi så må optage næste år.

Filmholdet, som ellers kunne have reageret yderst negativt, var meget positivt og interesseret i begivenheden. De vil alle gerne medvirke igen til næste år. Anders og jeg har lært utroligt meget af dette års oplevelse, og den erfaring vil vi så udnytte det kommende års tid, hvor vi fortsat skal søge om midler og muligvis få filmen forhåndssolgt. □

Mindeord

Bestyrelsesmedlem i Herlovianersamfundet, vicedirektør George Yelken ('63) er død.

Det var rystende at modtage meddelelsen om George Yelkens tragiske død den 7. oktober. Han blev kun 48 år.

Gokke, som hans samtidige kalder ham, var en spændende discipel på Herlufsholm. Dels fordi han var halv græsk og bar navnet Georges Yelkendjoglou, dels fordi han udstrålede en egen, stærk vitalitet og livsglæde.

Navnet skiftede han til Georg Yelken, men vitaliteten og livsglæden bevarede han som sit adelsmærke igennem studierne ved Handelshøjskolen og karrieren, som startede i Unilever og sluttede i Den Danske Bank, hvor han var vicedirektør ved sin død.

Han og hans Jette levede med datteren Signe et misundelsesværdigt smukt familieliv, omgivet af mange, mange venner, der alle satte pris på George's hurtige bemærkninger og jokes og beundrede ham for hans loyalitet og integritet.

I marts 1989 lykkedes det os at overtale ham til at indtræde i Herlovianersamfundets bestyrelse, hvor hans glæde og interesse for Skolen kom os alle til gavn. Som det fremgår andetsteds i dette nr. af Herlovianeren, påtog han sig at være Samfundets taler ved Rusfesten i år. Vi, der var til stede den aften, vil for altid huske hans ord om ballasten fra Herlufsholm.

Tak for alt, Gokke. Vi vil savne dig ganske forfærdeligt. Æret være dit minde.

Thomas Jermiin ('59)

Personalia Hvad bliver dog det næste?

1922

Edward Møller, Esq, Irland, fyldte 10.10.92 90 år og blev i den anledning nævnt i Berlingske Tidende. Det fremgik af omtalen, at Møller som to-årig i 1910 figurerede på årets julemærke, som indbragte 122.000 kr. til brystsyge børn, den gang en betydelig formue. Han havde vundet en konkurrence om at have det mest engleagtige barneansigt. Han kom på skolen som 10-årig, og efter studentereksamen rejste han til Irland, hvor han nu har boet i mange år. Møller besøger hvert år Danmark og aflægger herunder ofte besøg på Herlufsholm. Senest var han til fugleskydning i år.

1926

Professor, dr. phil. Frederik J. Billeskov Jansen fyldte 30.09.92 85 år og blev behørigt hyldet i landets aviser. Billeskov Jansen er ofte blevet nævnt i nærværende rubrik, senest i sidste nummer. Lad os her citere Jens Kistrup i Berlingske Tidende: »En lærd mand og en munter mand, hvis munterhed nærmest har været

voksende gennem årene. Medlem af talrige lærde selskaber samt af Det Danske Akademi. Hyldet og hædret, bl.a. med den sjældent udelte medalje Ingenio et Arti. Selvcentreret og åben. Alt for levende til at blive et monument. Stadig på vej - på cykel!« - Og 19.10.92 var Billeskov Jansen i audiens for at takke Hendes Majestæt Dronningen for en hilsen i anledning af fødselsdagen.

Generallæge Mogens Winge fyldte 28.09.92 85 år. Winge blev kandidat i 1933 og knyttedes straks til søværnet, hvor han blev overlæge i 1942. Han deltog i Finlandskrigen og i Koreakrigen og avancerede herhjemme: Stabschef ved Forsvarets Lægekorps, Søværnskommandolæge og til sidst generallæge og chef for Forsvarets Lægekorps. En række år var Winge redaktør af bladet Militærlægen og i perioder var han formand for Dansk militærmedicinsk Selskab og præsident for den nordiske sammenslutning af militære læger. Winge har altid venligt imødekommet opfordringer til at

skrive i nærværende blad, og allerede nu kan det røbes, at en ny artikel er på vej i 1993.

1928

Landsretssagfører Jørgen Samsø Engberg afgik 30.08.92 ved døden. Efter embedseksamen i 1935 var Engberg dommerfuldmægtig, først i Ebeltoft, senere i Grenaa. Sidstnævnte sted virkede han senere som advokat, indtil han i 1956 overtog en praksis i Nykøbing F. I 1985 trak Engberg sig tilbage.

1935

Fhv. overtandlæge Niels U. Brams er fyldt 75 år. Efter at være blevet kandidat i 1939 drev Brams praksis i Randers i en årrække. 1952-84 var han overtandlæge ved Aalborg Kommunale Børnetandpleje, men nåede også at praktisere i Scoresbysund og på Thulebasen. Har bl.a. været formand for Foreningen af Børne- og Skoletandlæger, formand for Dansk Tandlægeforening, medlem af Sundhedsstyrelsens bedømmelsesudvalg vedrørende lægestillinger i børnetandplejen, samt censor ved Tandlægehøjskolen.

1936

Sagfører, cand. jur. Christian Bruun, Køge, døde 16.09.92. Bruun var gennem årene flittig til at besøge Herlufsholm og forsømt sjældent Trolledage og Fugleskydninger. Efter embedseksamen var Bruun dommerfuldmægtig, først i Assens, senere i Haderslev og sidst i Tønder, inden han i 1953 vendte tilbage til hjembyen Køge for at indtræde i faderens advokatvirksomhed, som han efter dennes død overtog i 1959. I midten af 80'erne overlod han firmaet til andre, men havde fortsat en del forretninger der.

1941

Landsretssagfører Aksel M. Schack fyldte 10.10.92 70 år. Schack blev kandidat i 1948 og har gennem mange år sammen med sin hustru Kirsten drevet advokatvirksomhed i Hillerød, hvor et af hans markante tillidshverv har været formandsposten i fugleskydningsselskabet. Det er dog ikke blot attrapfugle, han skyder efter: han er passioneret jæger. I tilknytning til fødselsdagen er ægteparrets datter, Birgitte, indtrådt som medejer af firmaet.

1946

Museumsdirektør på Rosenborg Mogens Bencard, som blev omtalt i sidste nummer for sin modstand mod planerne om at gøre Voldgade-erne til trafikale aflastningsgader, mødte modsigelse, men tog 17.10.92 til gennemtale i Berlingske Tidende. Han fastholder, at trafikprognoserne godtgør, at rystelserne vil tage betragteligt til, dersom planerne virkeliggøres, ligesom han ikke uden sarkasme tilbageviser di-

verse gode råd. Iøvrigt har Bencard lige lanceret et nyt udstillingstema, »De andre og os«, i hvilken forbindelse der i hast blev foretaget en lille opgørelse blandt museets medarbejdere. Det viste sig, at der er medarbejdere fra USA, Polen, Grusien og Sverige. (Nok også fra Danmark).

1949

Det nyåbnede indkøbscenter i Hillerød er tegnet af arkitekt m.a.a. Ulrik Plesner. Det er opført i den gamle bykerne som række af renaissance-inspirerede gavlhuse i forskellige farver.

1950

Journalist Hans Vilhelm Bischoff fyldte 02.10.92 60 år og blev meget anerkendende omtalt i mange aviser. Personalialia har løbende fulgt med i Bischoffs arbejde og resultater, hvorfor her blot bringes en sammenfatning: Sit statsvidenskabelige studium afbrød han for at gå over i journalistikken. Efter en start i BT kom han til Information og NB! for fra 1955 at være fast tilknyttet DR's TVA. Formand for Den Danske Publicistklub. I de mange fødselsdagsomtaler genkender man ham fra hans udsendelser: Vidende, troværdig, kompetent og i stand til på forbilligelig vis at formidle det komplicerede stof, oftest det økonomiske.

Han kunne ikke gemme sig: I sidste nummer omtaltes overlæge Martin Friis Koenig som årgangsuidentificerbar (nyt ord til udvikling af det danske sprog). Han er nu afsløret af Lennart Konow ('54), som oplyser, at det må være Martin Jørgen Friis Andersen. I skoletiden kaldtes han MIFA. Det brugte han også på sin sten på Mygningen: Nodelinier med noderne mi og fa.

1951

Hofmarskal Ian Søren Haslund-Christensen er udnævnt til Kommandør af 1. grad af Dannebrogordenen.

Sognepræst Niels Aarup fyldte 21.10.92 60 år. Efter at være blevet cand. theol. i 1963 var Aarup sognepræst i Ibsker og Svanneke i syv år, før han i 1970 vendte hjem til fødebyen Asmindrup. Han har siden 1980 været præst i Ballerup.

1952

Lagmand Atli Dam fyldte 12.09.92 60 år. Dam er socialdemokratisk medlem af det færøske landsstyre indtil 01.12.92. Han blev akademingeniør i 1964 og derefter ansat hos Haldor Topsø. I 1970 hentedes han hjem fra en stilling i Kuwait for at indtræde i det færøske Lagting, samme år Landsstyret. I december vender Dam tilbage til stillingen som direktør for Færøernes Realkreditinstitut.

1954

På Danmarks Forvaltningshøjskoles forlag er blandt andet udkommet to bøger af sekretariatschef, cand. jur. Lennart Konow: »Ansættelses- og arbejdsret i det offentlige«, og »Ansættelsesforhold i staten samt tilhørende materialesamling«. Med den givne anledning skal det nævnes, at Konow er en meget flittig indsender af udklip m.v. til nærværende rubrik.

1958

Cand. pharm Peter Arends, apoteker i Skagen siden 1988, flytter i løbet af nogle måneder til Bagsværd, hvor han har fået bevilling til at drive apotek.

1959

Børsen (Poul Hilbert) bragte 29.09.92 et langt interview med IBM Danmarks adm. direktør, Henrik Nyegaard. Hans firma er det sunde og veltrimmede af den nordiske IBM-familie. Imidlertid er der også forhold, som kræver overvejelser og vidtrækkende beslutninger vedrørende den videre udvikling. Omsætningen vokser mere end overskuddet. Fortjenstmarginen er i de sidste fem år faldet fra 15 % til 9 %. Trods ulvetiderne i branchen - over hele verden - vil man fastholde dette niveau. Thi ingen branche kan i det lange løb vokse langt hurtigere end samfundet. På pc-området har det sidste halve år bragt et prisfald på 36 %. Man retter nu blikket mod områderne service og software, ligesom man i perioder på typisk et par år overtager og udvikler større firmaers ED-B-afdelinger, er såkaldte EDB-entreprenører. Man vil være mere udførende, hvor man før nok så meget var rådgivende.

1959

Oberst Jens Greve er beordret til tjeneste ved FN-Afdelingen fra 03.08.92 og til midlertidig tjeneste som chef for Det danske Kontingent ved De forenede Nationers Styrke i Kroatien fra 13.08.92.

1962

Landsdommer Knud Aksel Knudsen er fyldt 50 år og omtales i bl.a. Jyllands-Posten i den anledning. Knudsen blev kandidat i 1969, var dommer ved kommissionsdomstolen, der undersøgte Statsskattedirektoratets regnskaber, og var op til udnævnelsen til landsretsdommer kontorchef i Justitsministeriet. Medforfatter af bogen »Ægteskabslovgivningen med kommentarer«. (Hvilke?!)

1963

Vicedirektør i Den Danske Bank, sekretær i Herlovienssamfundet George Yelken er 07.10.92 afgået ved døden. Se formandens mindeord andetsteds.

1973

Journalist Marie Tetzlaff indgik 14.09.92 sammen med Herbert Pundik, Tøger Seidenfaden og Jesper Karup Pedersen i panelet ved en høring på Louisiana, emne den trykte presse i det nye Rusland.

1974

Berlingske Tidende meddelte 24.07.92, at ægteskab var indgået mellem Peter greve Bernstorff og Birgitte Bøg Maisted ('80).

1976

Forfatteren, arkitekt m.a. Jens Fink-Jensen har siden april 1991 været tilknyttet familievirksomheden Ole Fink-Jensen, som genhugger sandstensvåbner m.v. Virksomheden leverede det våbenskjold, som opsattes på vinslottet Caix i anledning af regentparrets sølvbryllup. Desuden har firmaet genhugget et våbenskjold til Berritzgaard, som ejes af Frederik Rosenørn-Leth ('66).

1986

Henrik L. Bang har afsluttet uddannelsen til civilingeniør (bygning). Under studiet har Bang læst i et år ved Reading universitet, er derfor M.Sc. in construction management. Han er nu ansat hos European Construction Research, som er et nyheds- og analysefirma. Bang er blevet redaktionel medarbejder vedr. markedsanalyse og nyhedsformidling, specielt f.s.v.a. Rusland, Storbritannien og Irland.

ANDRE

Enke efter provst Knud Hee Andersen ('05), provstinde Asta Hee Andersen, afgik 27.08.92 ved døden. Sammen med sin mand boede hun først i den gamle præstegård i Lille Næstved, og efter dennes brand i den nye præstegård ved Herlufsholm, ialt en periode fra 1920 til 1947, hvori han var sognepræst i Herlufsholm sogn. De forlod Herlufsholm, da hendes mand blev domprovst i Maribo.

Tidligere sygeplejerske på Herlufsholm Elise Katrine Paludan er afgået ved døden, 92 år gammel.

TAK
til alle indsendere
af stof til
personalia.
Jeres - gerne fleres
- indsats skaber
rubrikken.

Redaktionen.

Trolleaften, Bruxelles

Gl. herlovianere i Bruxelles eller omegn: Der inviteres til Trolleaften den 14. januar 1993 hos Jette, søster til Peter Warming ('59) og Claus Ahnfeldt-Møllerup ('55) på Topaas Laan 31, 3090 Overijse (telefon 02-687.9166, kontor 02-728.5491).

Ring eller skriv inden 6. januar, hvis du og gerne din bedre halvdel kan deltage. Nærmere instruktion vil da fremkomme.

Succesen i fjor

Ved Trolleaftenen 1992 i Bruxelles blev hosstående foto taget:

Fra venstre ses:

Henrik Bahn Petersen ('72)

Anders Jessen ('78)

Allan Busck-Nielsen ('60)

Claus Ahnfeldt-Møllerup ('55)

John Brun ('80)

Hans C. Bogstad ('55)

Helge Kastrup ('66)

Til *Herr EDB-konsulent Carsten Lemche,*
H. C. Ørstedvej 22 A, 1879 Frederiksberg C
(Fax: c/o Apple Center, ComputerMac, Kgs. Nytorv. Kh.K 33 33 90 50)

☐ Jeg ønsker indmeldelse i Herlovianersamfundet	☐ ønsker opringing
☐ har skiftet adresse	☐ ønsker anden årgangsplacering
☐ får ikke bladet regelmæssigt (evt. årsag?)	☐ udmelder mig (evt. med begrundelse)
☐ ønsker ikke min stilling/titel angivet i medlemslisten	☐ meddeler andet:
☐ ønsker ikke mit tlf.nr. anført s.s.	

Stilling/titel: _____ Navn: _____

Årgang: _____ Adresse: _____

Postnr./by: _____ Telefon: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Telefonisk melding undtagelsesvis: 33 25 22 11

DANMARKS PÆDAGOGISKE HØJSKOLE
STUDIESAMLING
~~LEERSØ PARKALLE 101~~
~~2100 KØBENHAVN S~~

Hjælp mig med

Sommeren 1993 regner jeg med at afslutte min cand. merc. uddannelse, og i den forbindelse søger jeg en virksomhed, der har interesse i at få foretaget en undersøgelse, der samtidigt kan bruges som kandidat-afhandling.

Jeg følger fag inden for retningerne »International Økonomi« samt »Organisation« og søger derfor en opgave, der kan siges at tilhøre disse fagområder.

Af større opgaver har jeg tidligere skrevet:

- »Indførelse af informationssystem til brug for Vestsjællands Erhvervsråd«.
- »Organisationskulturelle sammenstød ved fusioner« (en teoretisk opgave).
- »Problemer ved indførelse af ISO-9000 i små og mellemstore (jern- og metal) virksomheder« (i samarbejde med Håndværksrådet).

01/09/92 01/03/93 92 11405

Postboks 840

3 DEC. 1992

2400 København NV

delshøjskolens »Institut for Sociologi« i gang med en større undersøgelse af fusioner i perioden 1985-91.

Det er min plan at påbegynde undersøgelsen primo februar 1993.

Ring eller skriv, hvis De har lyst til at samarbejde om en undersøgelse inden for internationalisering, internationalisering, fusioner, organisationskultur, arbejdspladsdemokrati, integration, ISO-9000 eller måske noget helt andet.

På forhånd tak.

Eva Klarskov Larsen ('88).
Syriensvej 18 st. tv.
2300 København S.
Tlf. 31 59 36 39.

Alt i Herlovianerudstyr hos

RINGSTEDGADE 2 - NÆSTVED - TLF. 53 72 03 90